Memoriile unui tânăr ţicnit
Traducere din limba franceză de
Marie-Jeanne Vasiloiu
Prefaţă de Daniel Nicolescu
Pandora M

Editura Pandora M
Târgovişte, C.P. 68 – O.P. 1, cod 130170 Tel. /Fax: 004/0245/216 531
Bucureşti – Tel. /Fax: 004/021/778 73 56 E-mail: pandoraminisat.ro www.pandora-m.ro
Director editorial: *Magdalena Mărculescu-Cojocea* Tehnoredactare: *Laurenţiu Brojbă* Corectură: *Victoria-Maria Mateescu* Editor: *Ion Mărculescu*
Coperta: Faber Studio – *Silvia Olteanu* & *Dinu Dumbrăvician*
© Editions de La Table Ronde, 2001.
Published by arrangement with Literary Agency „Agence de l'Est" e Editura Pandora M, 2005 Pentru prezenta versiune
Descrierea CIP a Bibliotecii Naţionale a României BEIGBEDER, FRÉDÉRIC
Memoriile unui tânăr ţicnit / Frédéric Beigheder; trad.: Marie-Jeanne Vasiloiu.
— Târgovişte Pandora-M, 2005 ISBN 973 – 8330 – 87 – 4
I. Vasiloiu, Marie-Jeanne (trad.)
821.133.1 – 31 = 135.1

Marronnier. Marc Marronnier. Agentul 007 al afaniselii universale, un (z) erou al timpurilor noastre, cruciatul tenebros al imaculatei contracepţii, apostolul bisericii lui Lasă-mă-să-te-las, mereu ecstasyat în faţa pipernicitei naturi umane şi bronzat, fără urme de slipi, la soarele negru al melancoliei, este, fie că îl cheamă aşa, fie că îşi foloseşte cognomenul Octave Parango (eroul din *14, 99 Euros*, *199*.000 *lei*

— În varianta românească), acelaşi Frédéric Beigheder. Un autor care nu oboseşte să snobeze (fanii i-

au rânduit chiar un site care se cheamă S.N.O.B.

— Adică le Site Non Officiel de Beigheder) lumea pe care o înconjoară, încercând să-i afle vreun sens, cu bufeuri de midinetă care se simte violată doar pentru că nu a primit suma contractuală.

De la primul volum (aceasta), până la ultimul (proaspăt apărutul „*LEgoiste romantique*”, mai 2005), Frédo rescrie cu mult succes şi încă şi mai multă râvnă aceeaşi carte, un roman fără poveste, dar care, în ciuda acestei infirmităţi ficţionale, se citeşte cu sufletul la gură şi cu gura până la urechi. Secretul? Cum l-am putea afla, câtă vreme e secret? Cochet (ca orice personaj *sine nobilitas*, id est snob), el afirma recent (*L'Express*, din 23 mai) că „scriitorul nu are doar un rol estetic” şi că, pe cale de consecinţă, trebuie să descrie vremurile în care trăieşte. Lucru pe care este convins că-l face, şi nu oricum, ci asemeni lui Stendhal, purtând o oglindă de-a lungul drumurilor.

Memoriile unui tânăr ţicnit (dérangé, în original, adică, ad litteram, deranjat) sunt, ca urmare a acestei perindări speculare, mai degrabă spovedaniile unui individ deranjant, care nu se sfieşte să spună lucrurilor pe nume, scoţând din cotloanele sufletului şi ale vocabularului toate mizeriile tabuizate ale cotidianului. Cu un umor ţepos, precum învelişul de vară al castanelor pe care numele lui Marronnier îl evocă, el păstrează, în infernul plăsmurilor vicioase (de la literatură la advertising) şi al şi mai vicioaselor feţe ale realului, un unic, dur şi aproape rotund miez de frumos şi autenticitate: dragostea. Mereu bolnav de iubire, pacientul se salvează mitridatizându-se. Spre deosebire de adjectivele „dragivantă, foconiană şi iubinonă” pe care Beigheder le foloseşte spre a-şi descrie ultima pasiune, cea pe care cuvintele nu o pot descrie, ultimul cuvânt din fraza precedentă nu este o invenţie lexicală. El denumeşte acţiunea de otrăvire zilnică pe care o opera, asupră-i, Mithridate, ca să-şi obişnuiască organismul cu marea, decisiva, letala otravă pe care

duşmanii săi aveau să i-o administreze cândva.

DANIEL NICOLESCU

„Alternanţă de bucurie şi întristare
De veselie şi remuşcare
Bateţi bine tactul
Ritm cardiac normal
Este prima dansodramă mimată
Să dansăm Bostella!”

HONORE BOSTEL, *La Bostella* (disc Barclay 72648)

Pentru Diana diafana lângă Maussanne.

Partea întâi

Miştocarii tari în brăcinari

„Un whisky surd n-o să poată înţelege niciodată un rom ce râde.”[1]

Alain Weill

Pe vremea aia, totul era mare. Ne petreceam zilele în şcoli mari şi nopţile în apartamente mari. Aveam mâini mari, mame-mari şi taţi-mari, speranţe mari. Adjectivele care interveneau cel mai des în conversaţiile noastre erau „grandios”, „imens”, „gigantic”, „enorm” Probabil că noi înşine nu terminaserăm de crescut.

Mari oameni porunceau mari înfăptuiri, alţii înfăptuiau mari schimbări niţel mai la dreapta, pe harta Marii Europe. Mari molime ameninţau marile noastre avânturi lirice.

Nouă ne era mare frică să nu se schimbe totul în rău.

De-aia, eram ispitiţi să fim nişte fluieră-vânt, cu vântul fluierând prin pungă.

Mi-amintesc că tândăleam cât cuprinde. Erau după-amiezi ploioase, petrecute împreună cu prietenii veniţi într-o vâjâială. Erau, din când în când, chefuri şi fete ce respirau. Se vedea clar cum le intră aerul în plămâni, umflându-le pieptul şi ieşindu-le pe nări. Era moda cămăşilor în carouri şi a nihilismului post-modernist. Erau

1 Joc de cuvinte intraductibil. în original: Un whisky sourd ne pourra jamais entendre un dat qui rit - Un whisky surd nu va înţelege / auzi niciodată un daiquiri (punci cu rom alb) ce râde (ji. tr.).

lalele în vaza din salon, iar pe masă, o planşetă de lemn cu felii groase de salam.

Pe scurt, n-aveai de ce te plânge.

Mai era şi Marc Marronnier.

Marc Marronnier avea 1, 84 m. Marc Marronnier molfăia cât era ziua de lungă nişte Malabar-uri galbene. Marc Marronnier se trezea la prânz. Marc Marronnier se îndrăgostea în zilele cu soţ şi voia să moară în zilele fără soţ. Marc Marronnier muia cu delicateţe sparanghelul în sosul *mousseline*[2], pregătit în acest scop. Marc Marronnier se parfuma cu Jicky", de la Guerlain, şi îşi lustruia pantofii în fiecare dimineaţă. Marc Marronnier citea Romain Gary şi San Antonio. Marc Marronnier se plimba în India şi în Elveţia, Marc Marronnier bea whisky cu fârtaţii şi Bordeaux cu fetele. Marc Marronnier dansa charleston pe pat. Marc Marronnier se considera un dandy, însă nu se putea împiedica să nu-şi vâre degetele în nas, de faţă cu lumea.

Marc Marronnier adora fluviile care trec prin marile oraşe: Tamisa, Volga, Ronul, Dunărea, Bièvre. Marc Marronnier vorbea întruna de pisica lui. Marc Marronnier asculta rap. Marc Marronnier pretindea că urăşte kitsch-ul, dar se refugia deseori în chestiile de mâna a doua. Marronnier nu găsea niciodată taxi şi ajungea întotdeauna târziu la întâlniri. Marc Marronnier era obositor.

Marc Marronnier se ducea pe la toţi sfinţii: Saint-Jean de Luz[3], Saint-Domingue[4], Saint-Wandrille[5]. Chestia asta nu avea nimic de-a face cu religia. Marc Marronnier nu era destul de religios. Nu ştia nici măcar dacă este de dreapta sau de stânga. Scria articole de dreapta în ziare de stânga şi viceversa. Poate că Marc Marronnier era un

---

2 Sos mousseline - sos de ouă cu unt, lămâie şi smântână (n. ir.).

3 Saint Jean de Luz - staţiune balneară pe coasta Atlanticului, în vecinătatea Spaniei (n. ir.).

4 Saint-Domingue - vechiul nume al Insulei Haiti; Saint- Domingue (Santo Domingo) - capitala Republicii Dominicane (n. ir.).

5 Saint-Wandrille - comună din Departamentul Seine Maritime (n. ir).

trădător. Iniţialele lui indicau o marcă de bomboane care se topesc în gură, nu în mână.

Marc Marronnier iubea lumea întreagă.

Marc Marronnier avea o mutră care cere palme.

Ştiu eu ce spun: Marc Marronnier sunt eu.

Da, mă numesc Marc Marronnier[6], ca şi copacul. Am 24 de ani şi este ora 2 şi 10 noaptea. Cifre şi litere: la asta se rezumă viaţa omului. Viaţa e o înşiruire de jocuri televizate: „În căluşei”, apoi „Roata norocului” şi, dacă toate merg bine, „Preţul corect”.

Care va să zică, am 1, 84 m şi cântăresc 58 de kile; asta spune totul despre halul meu de slăbiciune. Pe lângă mine, unul de la categoria pană pare un luptător de sumo. Dacă mă vezi gol, îmi plângi de milă. Poţi să-mi numeri oasele la fel de bine ca pe un schelet de la facultatea de medicină. Şi, cu toate astea, mănânc zdravăn. Se pare că asta e o treabă cu metabolismul. Dar l-aş mânia pe Dumnezeu dacă m-aş plânge: lumea este a rahiticilor şi profit destul de pe urma chestiei ăsteia.

Chipul meu este ceva mai special. Se întâmplă că am două nasuri: unul este situat, ca la majoritatea oamenilor, deasupra gurii şi în mijlocul faciesului; în afară de mărimea lui cyraniană[7], trebuie să recunoaştem că nu-i decât o chestie cât se poate de banală. Ceea ce îmi conferă originalitate este celălalt nas al meu, amplasat sub buza inferioară, în locul unde, în mod normal, ai o bărbie, cât ar fi ea de voluntară sau de teşită. Acest al doilea nas, care era cât pe ce să devină titlul lucrării de faţă (Simone de Beauvoir m-a inspirat mult), este ceea ce, în limbajul curent, se numeşte „bărbie ca un galoş”. Asta înseamnă că e un soi de nas „Canada Dry”: are formă de nas, culoare de nas, dar nu respiră, nu are nări şi, prin urmare, se gripează rareori. La drept vorbind, această prea-proeminentă bărbie nu-mi e de niciun folos. Nu este nici

6 Marronnier (fr.) - castan (n. tr.).

7 Cyranian, -ă - adjectiv derivat de la numele lui Cyrano de Bergerac, eroul lui Rostand (n. tr.).

stânjenitoare, nici avantajoasă. Practic, nu-mi aduce servicii. Alături de degetele mici de la ambele picioare, este partea cea mai dispensabilă din trupul meu. Totuşi, nu m-aş lipsi de ea pentru nimic în lume. Amintiţi-vă din nou de Cyrano: „Este cu mult mai frumos atunci când este inutil” (ultimul act). Fraza lui Rostand mi-a servit deseori ca argument împotriva chirurgilor esteticieni, cărora tare le-ar mai fi plăcut să facă din acest al doilea nas un teren experimental pentru bisturiul lor.

Este posibil ca, odată cu vârsta, cele două nasuri să se unească, accentuând astfel o fire ursuză pe care mă căznesc s-o iau la goană.[8]

Asta e marea grijă a vieţii mele: până la urmă, nasul şi bărbia mi se vor întâlni sau nu? Unii îşi fac gânduri în legătură cu moartea, cu Dumnezeu sau cu eliminarea lui Olympique-Marseille din semifinala Cupei Europei. Să mori de râs! Suspansul meu este mai urgent, este pe muianul meu, este o morfopsihoză!

Închipuiţi-vă un lungan slăbănog, cu două nasuri, şi veţi avea imaginea aproape clară a eroului din acest roman. După asta, n-o să pot fi acuzat că m-am înfrumuseţat în operele mele.

Marc Marronnier este petrecăreţ. Dar vina nu este pe de-a-ntregul a lui: în jur, lumea nu se gândeşte decât la distracţie, iar el a fost învăţat dintotdeauna că distracţia trebuie să aibă întâietate faţă de orice altceva. Uneori, sindrofiile i se par tâmpite, dar nu i-ar da niciodată prin minte să scape vreuna. Între o carte bună şi un pumn de confeti, nu şovăie prea mult şi vezi la iuţeală o ploaie de rotocoale minuscule ce cad încetişor pe blazerul lui de student întârziat.

Bineînţeles că el cultivă alte centre de interes. De exemplu, colecţionează benzile desenate ale lui Jacques de Loustal şi discurile lui Sergio Mendès. În afară de asta, a

8 Joc de cuvinte. în original: un naturel renfrogné que je m’évertue à chasser au galop. Aluzie la proverbul: „chassez le naturel, il revient au galop. Având sensul: Este imposibil să-ţi schimbi firea (;î. ir.).

făcut Ştiinţele Politice şi puţin Drept. Ar fi exagerat să credeţi că Marc şi-a terminat studiile doar ca să-şi liniştească părinţii: şederea lui prelungită în învăţământul superior se explică mai ales printr-o voinţă mărturisită de a amâna scadenţa Adevăratei Vieţi. Feriţi-vă de oamenii burduşiţi cu diplome, ăştia sunt, din punct de vedere statistic, cei mai laşi.

Totuşi, într-o zi, Marc a fost silit să se pună cu adevărat pe treabă. Dat fiind că ieşea tot mai mult, a ajuns să-şi povestească nopţile prin diferite reviste tipărite pe hârtie cretată. Ajuns, în felul acesta, cronicar monden, reuşea să facă, dintr-o înclinaţie, o profesie. Va să zică asta însemna „să îmbini plăcutul cu utilul?”

După vârsta ingrată, vine vârsta rafinată; după clubul Mickey, a venit timpul să fie mickey[9] în cluburi. Ieşind dintr-o adolescenţă solitară şi acneică (rareori vezi să meargă una fără alta), şi-a făcut intrarea, fără tranziţie, în societatea cea mai superficială care există: cea mondenă. Din raliuri fără automobile, în tobe fără eşapament, a dobândit la iuţeală noţiunile de bază ale unei ştiinţe de a trăi, în care regula de bază este cea a mimării.

Mimare a spiritului, mimare a distracţiei, mimare a agăţatului. După ce ţi-ai interpretat corect rolul din acest tip de farsă, eşti gata să înfrunţi, cu detaşarea necesară, orice calamitate. Marc îi plângea pe cei ce nu suportaseră acelaşi gen de antrenament: aveau să-şi ducă zilele fiind Adevăraţi. Ce plictiseală!

Treptat, teatrul serviciilor sale s-a extins la bairamurile de după-amiază, sindrofiile de după miezul-nopţii, cocteilurile de după vernisaje, galele de după dezastre, balurile de după nunţi, petrecerile de după inaugurări, turneele de după examene şi micile dejunuri de după spartul târgului. Era pe cale să devină un specialist pe care lumea îl consulta cu regularitate ca să ştie unde trebuia să fie şi la ce oră. Banii de buzunar daţi de părinţi nemaireuşind să acopere acest stil de viaţă, şi-a vândut

9 Mickey (arg. fr.) - individ mediocru care face pe grozavul (n. tr.).

ştiinţa la ziare. Astfel, în timp ce invitaţii se matoleau, el se putea justifica: prezenţa printre ei îi era retribuită. Ipocrizie confortabilă: atenţie, o mimare poate ascunde alta.

Dacă este posibil ca viaţa să fie o distracţie, lui Marc i-a venit greu să creadă că distracţia poate umple în mod convenabil o viaţă. Şi, după cum vom vedea, nu se înşela decât pe jumătate.

— CĂCAT NENOROCIT! (palmă zdravănă peste obrazul stâng).

— Las că mi-o plăteşti tu! (cap în nas).

— BULANGIULEEE! (picior în boaşe).

— Te sparg! (taburet de lemn în gură).

— Te OMOR! (cafetieră cu apă clocotită peste ochi).

Jean-Georges şi cu mine ne luăm la harţă deseori.

Jean-Georges este cel mai bun prieten al meu, dacă există, cu adevărat, aşa ceva. Dar îmi este şi cel mai aprig duşman: merg bine amândouă. Stă de unul singur într-o uriaşă reşedinţă particulară pe care i-a împrumutat-o unchi-su, un scoţian bătrân. După câteva tentative de sinucidere, despre care eu bănuiesc că au fost ratate *involuntar*, Jean-Georges s-a hotărât să-şi omoare altfel plictisul.

Aşa se face că a devenit cel mai mare chefliu din Paris, beţiv înveterat şi drogat notoriu, dar mai ales fiinţa cea mai plină de haz pe care am întâlnit-o vreodată. Să zicem că avea defectele calităţilor sale. Există întotdeauna un element de adevăr chiar şi în cele mai groaznice locuri comune.

Pe Jean-Georges l-am întâlnit la o „congă” de şaizeci de persoane. Era la Opera Comică, într-una din serile alea de gală unde te îndopi pe bani grei, în folosul dezmoşteniţilor sorţii. (De altfel, în chestia asta nu văd nimic reprobabil, dimpotrivă: este o caritate care are meritul de a fi mai puţin ipocrită decât altele şi categoric mai haioasă). Am băgat de seamă un soi de uşchit „la ţol festiv”, care se lua de invitaţi. Încetul cu încetul, a izbutit

să-i adune în jurul meselor, într-un dans ritmat de orchestra ţigănească. Cânta cât îl ţineau bojocii „conga”, urmat de un şarpe lung, unde se prinseseră, bătând din palme, personalităţi, printre care am recunoscut trei miniştri în exerciţiu, doi magnaţi ai presei internaţionale şi şapte top-modele dintre cele mai di granda. Am dat şi eu fuga după ei. Toată lumea se tăvălea de râs, făcea gesturi largi, azvârlea cu evantaiele şi pălăriile în loji. Din păcate, ca orice nebunie, nici asta n-a durat decât o vreme şi, puţin câte puţin, omida a fost părăsită de trupe. Fiecare s-a dus să ia loc şi, după un minut, Jean-Georges s-a trezit singur, în mijlocul foaierului de la Opera Comică, cântând şi bătând din palme. Oricine – eu, de exemplu – s-ar fi ascuns la repezeală după un stâlp, pentru ca impresia lăsată de ridicolul scenei să se şteargă. Dar Jean-Georges nici vorbă să facă aşa ceva. S-a căţărat pe o masă şi s-a pus pe ţinut predici în faţa adunării, bând vinul din sticlă, răsturnând cupele de şampanie, sărutând sânul unei bătrâne ducese, sărind de pe o masă pe alta, ca un drac dintr-o poveste, în cele din urmă, mi-a aterizat în farfurie. Cămaşa mi s-a stropit cu sos de ficat de gâscă, iar vecina nu mi-a mai adresat nicio vorbă. Aşa am făcut cunoştinţă şi asta e aproape tot ce-mi amintesc.

Cu isprăvile acestui personaj nu m-am obişnuit chiar de tot nici după aceea. În realitate, reşedinţa[10] lui n-avea nimic particular, cu excepţia aspectului său de han spaniol: la Jean-Georges dormea în permanenţă vreo duzină de persoane, fete sau băieţi, şi preferam să nu ştiu ce făceau acolo. Casa asta merita pe deplin numele de „hotel (particular)”, deşi, nici „squat[11] particular” n-ar fi sunat rău. Când intrai la Jean-Georges, te primea întotdeauna cu generozitate: dacă ţi-era sete, îţi dădea un pahar, dacă ţi-era foame, îţi deschidea frigiderul, dacă aveai alte pofte, se

10 în original: hotel particulier (fr.) - reşedinţă particulară foarte elegantă (n. ir.)

11 Squat(t) (engl.) - locuinţă liberă, ocupată ilegal de persoane fără adăpost (n. tr.).

dădea peste cap să ţi le împlinească. Unele seri petrecute la el îmi vor rămâne printre cele mai frumoase (şi mai urâte) amintiri, dar, încetul cu încetul, am preferat să-l întâlnesc pe Jean-Georges în alte locuri. Acasă la el, nu era niciodată pe deplin natural. Ori poate că era din cale afară.

Noaptea, oamenii nu transpiră: mustesc. Au mâinile murdare, unghiile negre, faţa roşie, ciorapii căzuţi, cravatele răsucite. După o oră petrecută noaptea, într-o crâşmă, cea mai drăguţă faţă din lume seamănă cu barmanul. Cum oi fi putut să ies atâta în oraş?

Uneori, după ce mă întorceam acasă, mă jucam socotind ce băusem toată noaptea. Şapte pahare de whisky, o sticlă de brouilly, alte şapte pahare de whisky (de dragul simetriei), două stacane de votcă, o juma' de sticlă de popper's şi două aspirine înseamnă o medie frumuşică. Noroc că-l aveam pe Gustav Mahler[12], care să mă adoarmă.

Poate las impresia că denigrez perioada aceea, dar nici vorbă de aşa ceva. Au fost momente frumoase, viaţa te apăsa mai puţin. Din afară nu poţi înţelege chestia asta.

Astăzi ştiu că n-am să fac niciodată ocolul lumii, că n-am să fiu niciodată numărul 1 din Top 50, că n-am să fiu niciodată Preşedintele Republicii, că n-am să mă sinucid, că n-am să fiu niciodată luat ostatic, că n-am să fiu niciodată heroinoman, că n-am să fiu niciodată şef de orchestră, că n-am să fiu niciodată condamnat la moarte. Astăzi ştiu că o să mor de moarte bună (după o supradoză de *junk food*) [13].

Am devenit mişţocarii tari în brăcinari[14]. Jean-Georges găsise expresia asta într-o carte de Jack Kerouac[15]. Ne convenea, chiar dacă mişţocăreala nu ne era

12 Gustav Mahler (1860-1911) - compozitor şi dirijor austriac (n. tr.~).

13 Joc de cuvinte: junk (arg. am.) - drog; junk food - hrană nesănătoasă (floricele, pufuleţi, cartofi prăjiţi etc.) (n. tr.).

14 în original: ricaneurs pantalonnes (fr.) - Ricaneur - derivat de la verbul ricaner (a rânji); pantalonne - derivat de la pantalonnade (farsă burlescă; ipocrizie) (;z. fr.)

15 Kerouac Jack (1922-1969) - scriitor american, reprezentant al

întotdeauna sfruntată şi nici nu ne ţineau brăcinarii să fim mereu ironici. Oamenii au nevoie de etichete, iar asta era la fel de bună ca oricare alta.

Tot făcându-ne remarcaţi, am atras în jurul nostru o gaşcă de petrecăreţi veseli, care au revendicat aceeaşi denumire (necontrolată). Se prea poate să fi devenit celebri, fără s-o facem dinadins. Principala noastră ocupaţie era să ne distrăm; în restul timpului, unii munceau, majoritatea dormeau, toţi îşi refăceau forţele.

Petrecerile practicate cu regularitate ne-au determinat să stabilim un fel de cod deontologic şi etic cu patru reguli de aur. În primul rând, orice petrecere izbutită este improvizată; în al doilea, principiul contrastului este indispensabil; în al treilea, fetele sunt cele două mamele ale nopţii[16]; în al patrulea, un petrecăreţ nu are reguli. Ultimele două porunci au fost promulgate DUPĂ cină; asta le explică poezia.

Într-o seară, mă uitam cu Jean-Georges la televizor. Era o emisiune despre alcoolism. Un scriitor povestea ce ravagii făcuse alcoolul în viaţa lui: nevasta îl părăsise, talentul aşijderea.

— Câte cuburi de gheaţă să-ţi pun în scotch? m-a întrebat Jean-Georges.

Consider că anecdota asta vă dă o idee despre inteligenţa cu care mişţocarii tari în brăcinari se pregăteau să-şi înfrunte destinul.

În acea epocă nu reuşeam să mă droghez. Abuzam de tot soiul de cocteiluri, dar îmi ratam intrarea în paradisurile artificiale. Această infirmitate nu se datora unei lipse de curiozitate: încercasem să pufăi ceva marijuana, dar din cauza acceselor de tuse imposibil de stăpânit, toate eforturile mele erau zadarnice; cât despre prafurile şi pilulele cu care se burduşeau amicii mei, îmi

---

generaţiei beat („îngerii vagabonzi“, 1965) (n. tr.).

16 Joc de cuvinte. Aluzie la fraza ducelui de Sully (1559- 1649), ministrul lui Henric al IV-lea: Labourage et paturege sojnt les deux mamelles sont la France est aii- mentee. (Plugăritul şi păstoritul sunt două mamele care hrănesc Franţa.) (n. fr.).

dădeau impresia că mă întorc iar la liceu, în orele de chimie ale profesorului Cazaubon (pe care îl salut cu această ocazie). Elitismul meu se mărginea la etilism. Pe vremurile alea, dozele de crack nu atingeau alba mea nară, iar singurele înţepături intravenoase pe care le cunoscusem nu vizau anihilarea realităţii, ci a poliomielitei.

Miştocarii tari în brăcinari erau bogaţi, dar generoşi. Printre ei erau studenţi beţivi, experţi în artă bărboşi, feciori de bani gata orfani, americance, dintre care una nu era deloc rău făcută, tineri setoşi de experienţă, bătrâni în căutare de sânge tânăr, manechine doritoare de vitrine, turişti întâlniţi pe Champs-Élysées, perechi de îndrăgostiţi, perechi pe cale să se desperecheze, perechi în devenire, perechi solitare şi perechi în pereche. Miştocarii tari în brăcinari erau hazlii până la lacrimi şi drăgălaşi cu răutate. Miştocarii tari în brăcinari eram noi şi mai bine ni te alăturai, de nu, puteai să-ţi vezi de drum.

La căderea serii, miştocarii tari în brăcinari coborau în stradă şi se întâlneau prin baruri. Comandau vin, vorbeau cu fetele, le criticau logodnicii, zbierau măscări, recomandau câte o jumătăţică, mâncau sandvişuri cu pâté de ficat, beau ore în şir, apoi ieşeau să se uşureze în stradă, spunând fraze de genul: „Căca-m-aş în ea de căcănărie de viaţă de căcat” sau „Fetele sunt fantassstice; se plimbă ca nişte îngeri pe curcubeul viselor noastre”.

Apoi, ocupaţiile lor puteau varia, mergeau la bairamuri sau la localuri de noapte, dar dimineaţa îi găsea credincioşi, la post, cu feţele livide, prăbuşiţi în câte un şanţ, palat, automobil sau comisariat de poliţie. Într-o bună zi, aveau să devină serioşi, să-şi cumpere mobilă veche, de valoare, şi să joace tenis acasă la prietenii lor, duminica după-amiaza. Dar chestia asta încă nu era pe ordinea de zi.

Până atunci, miştocarii tari în brăcinari visau să-şi ducă zilele pe iahturi, la soare, lungiţi pe şezlonguri, sorbind dai quiri cu căpşune, în compania unor tinere actriţe de cinema. Sau, dacă nu, în boema new-yorkeză, ca

scriitori fără căpătâi, care fac avere şi se cufundă în cocaina *party*-urilor din Alphabet City. Vieţi fără griji, în care n-ar merge la birou, în care nu s-ar întoarce acasă, în care nu s-ar uita la televizor. Vieţi de paraziţi burghezi, vieţi de terorişti luxoşi, vieţi de vilegiatură. Se vedeau în chip de Boni de Castellane, la Palatul Rose; de John Fante, la Point Dume; de Corto Maltese, în grădinile de portocali de la Mesquita din Córdoba; de Patrick Modiano, la Hotelul Palais din Biarritz; de Joe Dallessandro, la Factory; de Alexis de Rédé, la Ferrières; de Chet Baker, la Roma; de Helmut Berger, la Saint-Barthélemy; de Antoine Blondin, la Rubens; de Charles Haas, la Jockey Club; de Alain Pacadis, la Palace; de Maurice Ronet, la Luxembourg, sau de Joey Ramone, la C.B.G.B.

Totul le era permis, era de-ajuns să urce într-un taxi şi să murmure „la dreapta, la stânga”, cu un zâmbet. Adormeau pe banchetă şi se trezeau la Samarkand ori la Alhambra din Grenada. Creaturi aproximativ persane le ofereau buchete de flori sacre şi cântau toată noaptea. Ori erau la Berlin, într-o încăpere murdară, cu pahare năclăite, răsturnate pe mochetă, cu scrumiere pline, cu cărţile lui Castaneda şi cu seringi sub limbă…

Şovăiau între un ideal al confortului extrem şi fantasma aristocratică de a nu avea nimic, pentru a avea totul. Nu aparţineau vremii lor. N-ar fi fost *zazou*[17] în anii ’40, nici existenţialişti în anii ’50, nici yéyé în anii ’60, nici hippy în anii ’70, nici yuppy în anii ’80, dar ar fi fost toate astea la un loc, înainte de anul 2000. Fiecărei zile din săptămână îi corespundea un deceniu. Luni: contrabandă, restricţii de circulaţie pe timp de noapte, pivniţe în care se cântă jazz. Marţi: cabriolete, cravate late, păr scurt. Miercuri: cântece moderne, şosete negre, Carnaby Street. Joi: cânepă indiană, comunitate, comunism. Vineri: plictis modern, guler englezesc, cheson de izolare. În weekend, încercau imposibilul: să fie ei înşişi, pentru a încheia acest

17 Zazou - tânăr îmbrăcat excentric din perioada de după cel de-al Doilea Război Mondial, mare iubitor de jazz (n. tr:).

secol depăşit de evenimente, cum zicea unul.

Din nefericire, îndurau tare greu trista tinereţe din ziua de azi, găunoasa ei suferinţă de a trăi, glasul ei plângăreţ, sinistrul ei *new wave*[18], discursurile ei artificiale, stereotipia look-ului ei. Din fericire, le rămâneau de admirat câţiva tâmpiţi zaharisiţi. Din nefericire, tâmpiţii zaharisiţi îşi dădeau aere. Din fericire, mişţocarii tari în brăcinari aveau să îmbătrânească mai repede decât era de aşteptat. Din nefericire, asta avea să rezolve problema.

„Alternanţă de bucurie şi întristare” Viaţa era o bostella schopenhauerianã. Dansai când totul mergea bine, pentru a combate lehamitea fericirii. Cădeai lat când totul mergea prost, adormind deasupra propriilor ruine. Pe vremea muzicii house, această peticeală făcută din vechi hit-uri ale lui James Brown, Otis Redding, George Clinton, Sly Stone, bostella se impunea ca un gest simbolic. Căci lumea devenise un disc de house, un vârtej de epoci, de culturi, de limbi, de oameni şi de genuri, subliniate de „ooh yeah”-urile lui Lyn Collins. Trăiam în era Samplingului Universal, a Megamix-ului Colectiv, a Zappingului Permanent. Nu era chiar aşa de rău, dar măcar să ne fi spus şi nouă careva CINE e disk-jockey-ul!

Cât despre bostella, aceasta nu reflecta societatea, ci propunea un mod de viaţă în doi timpi: allegro şi lamento, alternate până la epuizare. House era o constatare, bostella o luptă. House era un dans actual îmbinând elemente trecute; bostella era un dans al trecutului, aplicabil la viaţa actuală.

Mişţocarii tari în brăcinari preferau o sinusoidă distractivă unui electrobeat plat.

Prima dată când am văzut-o pe Anne, zăcea la pământ, plină de sânge. Slavă Domnului, n-avea decât câteva zgârieturi, însă bomba nu explodase departe: la raionul „cărţi de artă”, ca să fiu mai precis. Din fericire, pe vremea aia nu mă interesau decât benzile desenate porno,

18 New wave (engl.) - noul val (n. ir.).

iar Anne răsfoia eseurile politice ale unor ziarişti la modă. Incultura ne-a salvat viaţa.

Evident, suflul exploziei îi aruncase pe toţi la pământ. Erau numai urlete prin toate părţile; bucăţi de braţe şi de profesori de la Sorbona, lipite de pereţi; şi Anne, care se uita în bagdadie; şi eu, care mă uitam la Anne. Îmi amintesc că am crezut-o moartă şi mi-a părut rău că erau atâţia pompieri în jurul nostru; în alte împrejurări, cred că aş fi abuzat de situaţie. Cadavrul lui Anne mă fermeca.

Nu ne-am vorbit până la spital.

— Credeţi că ne vor ţine mult aici?

— Nu ştiu, dar mă sâcâie că mi-am parcat maşina pe banda a doua, în faţa librăriei.

Atentatul n-a fost niciodată revendicat, iar poliţia nu i-a descoperit pe terorişti: păcat, n-am să ştiu niciodată numele binefăcătorilor mei. Cum sunt un băiat de treabă, nu le-aş fi cerut cei 471 de franci plătiţi pentru ridicarea maşinii.

Întâlnirea mea cu Anne, pricinuită de atentat, mi-a ocupat mintea nopţi întregi, întrerupte de zile la fel de scurte ca bancurile bune. Fata asta mă obseda. Mă iradia, mă iriza, mă irita. Mi-era necaz pe mine că făcusem pe gentlemanul şi nu-i cerusem numărul de telefon. Oare o s-o mai văd vreodată? Mi se părea că, după ce o cunoscusem într-o împrejurare atât de anapoda, existau puţine şanse să mai dau de ea. Cât de rău mă înşelam. În realitate, atentatul a fost contextul cel mai calm în care am văzut-o vreodată.

Curând după aceea, am început să-i aud pe mişţocarii tari în brăcinari vorbind despre ea. Trebuie spus că aduceam în discuţie aventura noastră, cu deosebită plăcere. Îmi închipuiam că istorisind peste tot povestea asta, până la urmă aveam să descopăr o pistă. Deformam episodul, adăugând ici-colo, câteva acte de eroism mai gogonate decât în realitate. Când ieşi niţel în lume, până la urmă ajungi să bârfeşti. Aceiaşi oameni fac aceleaşi conversaţii. Aşa că preferam să-i adaug vieţii nişte

condimente de-ale mele. Până în seara în care un tip puriu, cu bărbie dublă, mi-a râs în nas.

— Ah! Dumneata eşti ăla care povesteşte verzi şi uscate despre fiică-mea? M-a însărcinat să-ţi comunic că ea te-a cărat până în ambulanţă şi nu invers!

Tipul credea că mă oftică; dar mă umplea de fericire. Acum ştiam de unde s-o iau. Chestia asta m-a costat o sticlă de bourbon: tăticuţu' lui Anne avea ascunsă, în spatele cravatei cu picăţele, o alunecătoare straşnică. Dar scopul scuză mijloacele, nu?

Necazul e că, la acea epocă, nu stăteam singur. După un an de bune şi loiale servicii, se mutase la mine Victoire, iar eu mă obişnuisem cu prezenţa ei. Formam ceea ce se cheamă un cuplu dinamic, adică eram două egoisme care se completau, şi o lene sentimentală ne apropia în chip considerabil. Aş minţi dacă aş spune că nu o iubisem niciodată; să zicem că înclinaţia mea de la început, în loc să crească, aşa cum sperasem, se micşorase odată cu trecerea timpului, din pricina dezgustului şi a miilor de ofense la care existenţa supune sufletele romantice. Ajunsesem să simulăm totul, în pat, ca şi în celelalte locuri. Dragostea noastră devenise un soi de hologramă baudrillardiană. Totul era la fix, dar fără prea multă poezie: la urma urmei, aş fi preferat *Frumoasa Domnului* (Sunt mai mult Solal decât solipsist). Ea fuma Marlboro light, bea Coca-Cola light şi regula light (în mod cu totul paradoxal, stingea lumina).

Orice ar fi fost, Victoire era pe cale să mă piardă de muşteriu. Mai mare păcatul: era frumoasă, lungă, de familie bună, toantă, snoabă şi multimilionară în lire sterline. Nu se gândea decât să cheltuiască banii părinţilor şi energia tinereţii proprii. Ieşea în fiecare seară şi nu punea întrebări când mă întorceam mai târziu decât ea. Taică-su avea apartamente în toate marile capitale: Londra, New York, Banjul, Tokyo, Bormes-les-Mimosas. Fără să mai punem la socoteală casele familiei. Amândoi am fi putut candida la Guiness Book-ul reşedinţelor

secundare.

Ce-mi trebuia să mă împovărez cu principiile? Era ceva mai tare decât mine, simţeam cum ne paşte despărţirea. Voiam să mă îndrăgostesc. O toană, o fantasmă nesănătoasă îmi interziceau să prelungesc această legătură lipsită de pericole. Ceva îmi spunea că Anne justifica capriciul ce mă împingea să mă despart de Victoire. Că voi avea tot timpul să îmbrăţişez o nevastă bogată; dar, pentru moment, preferam să-mi îmbrăţişez elanurile inimii.

Victoire nu-mi lăsa decât amintiri legate de haleală. Ne petrecuserăm anul numai prin restaurante. Pe vremuri, ca să cucereşti sau să păstrezi o femeie, trebuia s-o duci la teatru, la Operă, ori cu barca pe lacul din Bois de Boulogne. În prezent, teatrele erau subvenţionate, opera dusă la Bastilia[19], iar pădurea Boulogne îşi pierduse în bună parte farmecul. De acum, trebuia să înduri Restaurantul. Să priveşti la obiectul dorinţelor tale în timp ce îşi mesteca rinichii de viţel, să vezi creatura de vis şovăind între o bucată de carnembert şi un colţ de brie de-a dreptul curgător, divina-i frumuseţe căzând pradă chiorăielilor intestinale. Deglutiţia înlocuia sărutările, zgomotele furculiţei subminând declaraţiile.

Ce mai rămânea în clipa când amorul îşi dădea duhul? Suveniruri gastrice. Gloria îmi amintea tarta de căpşuni cu frişcă, Leopoldine fusese cât pe ce să se înece cu un sâmbure de pepene, Mărgărită era abţiguită la al treilea pahar de tavel[20]. Adio, cavatine[21]! De la Victoire nu voi păstra decât amintiri indigeste.

La început, credeam că dragostea avea o traiectorie ascendentă (vezi figura 1). După câteva eşecuri, am înţeles că era descendentă (vezi figura 2, numită „curba

19 în original: opérais) embastilléis) - opera (este) întemniţată la Bastilia. Joc de cuvinte ce face aluzie la noua clădire a Operei, din Place de la Bastille in. tr.).

20 Tavel - vin rosé din zona cu acelaşi nume (n. ir.).

21 Cavatina (it.) - piesă vocală lirică (n. ir.).

Victoire”).

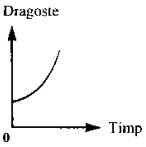

Fig. 1

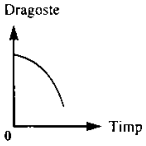

Fig. 2

Poate că exista şi o a treia posibilitate. O dragoste la prima vedere, aproape reciprocă, se poate transforma în pasiune durabilă, cu condiţia să fie întreţinută prin călătorii, paranghelii şi pandalii gratuite (vezi figura 3).

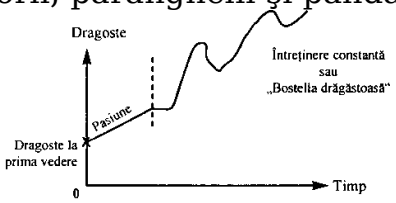

Fig. 3

De unde se vede că analizei sentimentelor nu-i şade rău rigoarea matematică.

Până la urmă, am dat de Anne. M-am prefăcut că era o întâlnire întâmplătoare; în realitate, tocisem asfaltul din faţa casei ei de mai bine de o oră, când a apărut. I-am admirat gleznele fine şi sprâncenele perfecte, i-am spus că veneam de la dentist, iar ea s-a jucat cu fermoarul de la „Perfectul” său. Am roşit (nu ştiu să mint), ea la fel, fără îndoială prin contagiune. În Place du Brésil, arondismentul şaptesprezece, la ora şase seara, toată lumea roşea. Stopul trecea pe roşu, maşinile care frânau îşi aprindeau farurile roşii din spate, iar mie mi s-a părut că până şi soarele se împurpura.

De comun acord, am hotărât că tatăl ei mă va invita la cină, în seara următoare. Ştia să prepare un rasol foarte

bun şi îl cunoscuse foarte bine pe bunicul meu. Care va să zică, dragul de el îi vorbise lui Anne despre mine! Trebuie să te dai întotdeauna de partea părinţilor (cu excepţia cazurilor de conflict între generaţii; atunci trebuie să-ţi alegi tabăra, dar acum nu se punea problema: era clar că Anne îşi admira bătrânul tătic pensionar, fost profesor la Collège de France, savant alcoolic şi filosof morocănos, care o lăsa să facă ce voia, de când îi plecase nevasta cu un psihanalist italian, ajuns, între timp, la închisoare).

Această întrevedere n-a durat nici cinci minute, dar mi s-a întipărit în minte.

Întors acasă, am închis ochii ca să revăd scena, genunchii lui Anne, rujul ei, mâna jucându-i-se cu fermoarul „Fulger" Toate fermoarele sunt nişte fulgere[22]. Mi-am deschis iarăşi ochii, în faţa oglinzii, şi le-am spus: „Predaţi-vă, sunteţi încercuiţi"[23], pentru că n-aveam niciun motiv să mă privez de un joc de cuvinte hazliu.

Apoi, am ridicat receptorul, ca să-l sun pe Jean-Georges şi să-i povestesc totul, dar a intrat Victoire în cameră şi a trebuit să scurtez convorbirea. Purta pe ea nişte blugi şi o helancă neagră, iar pe chip indiferenţă. Ruptura era iminentă; rămânea de văzut care dintre noi avea să ia iniţiativa. Pe mine, laşitatea mă împiedica, amorul propriu mă îmboldea. Nu luam nicio decizie: dar nu ne impune oare galanteria să le dăm întâietate femeilor?

— Mă duc la cinema cu Elizabeth. Vrei să vii şi tu? m-a întrebat.

— Mulţumesc, am de scris un articol.

Elizabeth, amica ei, se îmbrăca întocmai ca la mănăstire, deci, în cazul de faţă, haina o făcea pe călugăriţă[24]. Ştiam prea bine ce gen de film aveau să vadă împreună: lung şi egiptean. După aia, se duceau să

22 Joc de cuvinte. în original: fermeture Eclair (închizătoare Fulger) - fermoar (n. tr:).

23 Joc de cuvinte: (yeux) cernés - (ochi) încercănaţi. Cemer - a încercăna, dar şi a încercui (n. tr.).

24 Joc de cuvinte rezultat din alterarea proverbului: L'habit ne faît pas le moine - Nu haina îl face pe om (moine - călugăr) (n. tr.).

mănânce sushi, trăncănind despre Samuel Beckett.

— O să încerc să mă culc devreme, pup-o din partea mea, i-am strigat lui Victoire, care cobora deja, grăbită să uite de existenţa mea.

Jean-Georges avea glasul răguşit. Imposibil să strecor şi eu o vorbă. Mi-a povestit cum a petrecut astă-noapte: s-a întâlnit la crâşmă cu nişte miştocari tari în brăcinari şi au făcut un tur de rutină, au dat de una însărcinată nu se ştie cu cine şi au condus-o la hotelul ei. Lui Jean-Georges nu i s-a sculat şi, atunci, s-au băgat sub duş îmbrăcaţi, ea i-a făcut vânt din cameră, el a lăsat numai băltoace de zoaie pe culoare, iar portarul şi şoferul taxiului l-au porcăit. Acum îl durea puţin capul. De ce îl sunam? Eram pe punctul de a-i vorbi despre Anne, când m-a întrerupt: începea meciul de fotbal, trebuia să cumpere şampanie pentru amicii lui, squatterii, era ceva chiar aşa de urgent? Nu.

Pregătiri pentru cina de la Anne. Ezitări în faţa cravatelor. Greşelile nu sunt permise. Cravată bleumarin cu picouri albe, cămaşă albă, haină la două rânduri, fără bibiluri. Fără batistă „fantaisie”: e prea îndrăzneţ. Pantaloni de flanelă gri închis. Tristuţ, dar absolut. Clasic, dar cu clasă. Pantofi cu cataramă dublă.

Şi, acum, grozăvia: punctele negre de pe nas, perii ce rezistă la al doilea ras, tăietura, la treilea. Apa de toaletă care îmi arde obrajii, gelul care îmi năclăieşte părul şi mi se lipeşte de mână. În ultimul minut: părul care îmi iese din nas, sprâncenele care se unesc şi penseta rătăcită. O pată de sânge pe gulerul cămăşii. De luat totul de la capăt.

O oră întârziere şi mai trebuie să iau şi o sticlă de vin. În cele din urmă, am ales o cămaşă în carouri roşii, cu aceeaşi cravată. Par un creator de modă. Nu o ilustraţie dintr-un jurnal de modă.

Şi se mai spune că fetele stau să se gătească ore în şir!

Am luat nişte Mouton-Rothschild 1986 (sunt prieteni de-ai mei). În maşină, am ascultat *Eye Know*, al lui De la

Soul.

Cântam în gura mare. La un moment dat, doi trecători m-au arătat cu degetul, hlizindu-se, şi atunci am închis radioul.

Am reuşit să parchez nu prea departe. Mi-am aranjat părul din nou, în lift; aveam un trac ca în ziua în care am dat bacul la franceză. Am aşteptat să-mi dispară roşeaţa din obraji, apoi am sunat şi, cu toată viteza, înainte!

A fost o catastrofă. Anne n-a scos o vorbă toată seara. De cum am intrat, m-am simţit ridicol de overdressed[25]. Tatăl ei îşi invitase nişte prieteni post-şaizeci şi optişti[26], cu blugi evazaţi şi părul gras. În ochii lor, citeam eticheta sordidă pe care mi-o aplicaseră: fecior de bani gata încuiat, răzgâiat, înţepat. Ori eram pur şi simplu paranoic? Cert este că toţi, inclusiv Anne, se simţeau jenaţi din cauza mea. Ea îmi ocolea ocheadele şi se folosea de orice pretext pentru a se scula de la masă. Până la urmă, nu mi s-a mai părut la fel de drăguţă ca în celelalte dăţi. Iar conversaţia se concentra asupra mea: ce făceam, ce credeam, „ca tânăr”, despre evenimentele din est, care erau noile orientări…

Mai rău: nu m-am eschivat şi mi-am jucat la perfecţie rolul de puşti-afurisit-de-bogătaşâmpuţit-şi-decadent. Sunt greu de învins pe acest teren. Cu cât sunt mai puţin ceva anume, cu atât par mai mult acel ceva; cu cât cred mai puţin într-un lucru, cu atât îl apăr mai tare. Doar nu degeaba am făcut Ştiinţele Politice.

După cină, a trebuit să ascult lecţiile celor mai vârstnici decât mine. Cum? Nu citisem cărţile indispensabile: *Despre inutilitatea totului*, *Tentaţia sodomită*, *12, 50 de scriitură*, *Bici şi modernism*? Ce? Politica mă plictisea, nu pricepeam nimic din războiul dus în Liban, n-aveam chef să-mi asasinez părinţii, nu încercasem niciodată să fumez opiu, nu avusesem

25 Overdressed (engl.) - îmbrăcat excesiv (n. tr.).

26 Aluzie la mişcările studenţeşti din 1968, care au determinat mari schimbări politico-sociale în Franţa (n. tr.).

experienţe homosexuale, eram insensibil la opera lui Michel Tournier, nu luam tranchilizante, purtam cravată, şi nici măcar nu eram de extrema dreaptă! Toată lumea căsca, până şi decolteul lui Anne; i-am zărit un sân: nu venisem degeaba.

În noaptea aceea, am făcut dragoste cu Victoire pentru ultima oară. Era un oral de recuperare. Chit că era o chestie meschină, dar trebuia s-o iau oblu. Doar cercurile sunt vicioase.

Clipa fatidică a venit, în cele din urmă. Victoire îmi lăsase un bilet la intrare: „În seara asta cinăm în *tête à tête*, la Faugeron. Trebuie să-ţi vorbesc” Era semn bun: Henri Faugeron servea un filé de raţă excelent. O să mă duc: mai bine să haleşti raţă decât să fugi ca un iepure[27].

Anne m-a sunat chiar după-amiază, ca să mă întrebe dacă nu mă plictisisem prea tare la cina tatălui ei. Dovadă de perspicacitate. În orice caz, ea era un psiholog mai bun decât mine, care crezusem că m-am ars. O fericire nu vine niciodată singură.

Între mine şi Victoire totul se sfârşise: am ştiut de când am intrat la Faugeron. Conform obiceiului, a întârziat exact douăsprezece minute. Asta mi-a lăsat răgazul să le gust whisky-ul sour[28]. Era meseriaş: categoric, mai mult whisky decât sour. După ce recunoşti un restaurant bun? După paharele de vin, care sunt mai mari decât paharele de apă.

Fetele pot fi clasificate după parfumul lor. Sunt cele care-ţi amintesc de-o alta. Sunt cele care trăsnesc: mirosul le precede ca anunţul făcut de un prezentator. Mai sunt şi parfumurile care evocă piaţa unui sat provensal şi farfuriile de roşii cu mozzarella, de pe care nu mănânci decât mozzarella. Este nevoie să precizez că Victoire nu mai făcea parte din cea de-a treia categorie?

Cu cât ne apropiam de sfârşitul cinei, cu atât mi se

27 Joc de cuvinte: Poser un lapin - a lăsa cu ochii în soare; a da plasă (n. ir.).

28 Whisky sour (engl.) - whisky cu lămâie şi zahăr (n. ir.).

confirma certitudinea: dragostea noastră se autodizolvase ca o pastilă de Alka-Seltzer într-un pahar cu apă de la robinet. Cu acelaşi efect salvator.

— Marc, ce am eu de spus nu e prea plăcut... a atacat Victoire.

— Unde e sarea şi piperul?

Cred că viaţa asta nu ne aduce mare lucru...

— Ronţ, cronţ, şplumf (fileul de raţă avea o garnitură de dovlecei gratinaţi).

respect ceea ce am trăit împreună...

— Chelner, te rog, încă o sticlă cu acelaşi vin!

nu ştiu niciodată ce ai tu în cap...

— Gâl, gâl, gâl (Haut-Brion 1975, vinul pierdut al lui Matzneff).

Nu-ţi este de niciun folos să fugi, mai bine pleci pe jos[29]. M-am ridicat foarte încet de la masă, mi-am trecut mâna prin păr, mi-am terminat paharul, am golit restul sticlei peste căţelul cucoanei de alături, i-am spus lui Victoire că mă duc să dau un telefon, că mă întorc imediat şi nu mi-a părut rău deloc de minciuna asta, care m-a scutit de plata notei.

Cele mai urâte fraze din lume sunt două: „Trebuie să vorbesc cu tine" şi „Aş vrea să rămânem prieteni" Cel mai nostim e că rezultatul lor este întotdeauna opus şi pun capăt atât conversaţiei, cât şi prieteniei.

N-aş vrea să mă dau cel mai tare din parcare, dar, în fine, consider că îmi suportam destul de bine recentul celibat, pe care îl prevăzusem de mult şi pe care, într-o oarecare măsură, îl provocasem. Bun, se prea poate să fi tras un şut-două, în pubele, doar aşa, de formă. Victoire se descotorosise de mine exact ca de o şosetă veche (sau Kleenex, sau prezervativ, sau tampon folosit, la alegere). O asemenea situaţie nu găseşti decât în romanele proaste. Aflaţi că îmi vine tare greu să scriu aşa ceva.

---

29 Joc de cuvinte: Rien ne sert de courir; il faut partir à pied (Corect: Rien ne sert de courir; il faut partir à point - Nu-ţi este de nici un folos să alergi, mai bine porneşti la timp) (Aluzie la fabula lui La Fontaine, Iepurele şi broasca ţestoasă) (n. tr).

Şi chiar atunci destinul mi s-a proţăpit în faţă, scrâşnind din pneuri. Anne m-o fi auzit saxi o fi citit deja cartea? în orice caz, mi-a oferit ospitalitatea scuterului său. Ai fi putut-o lua drept o femeie grăbită, aşa, cu taiorul ei carnal[30] şi cu *walkwoman*-ul[31], dar femeile grăbite nu ascultă Johann Sebastián Bach, trecând peste toate stopurile (chiar şi alea verzi). Am regretat imediat că nu i-am declinat oferta. Conducea ca o dementă. I-am spus-o.

— De ce accelerezi imediat ce se face roşu?

— Ba nu, era galben!

Prin urmare, era vorba de un caz de daltonism, cu totul banal şi totuşi mortal.

— Îmi pare foarte rău pentru cina din seara aia. Nu ştiam că tata o să-şi aducă şleahta lui de foşti rebeli.

— Dar a fost genial, pe cuvânt, m-am amuzat, FRÂNEAZĂ, E UN PIETON ACOLO OO!

— Stai calm, ce Dumnezeu…

Eram foarte calm: am ţinut ochii închişi tot drumul. Ea se ducea la Castel, eu eram de acord şi, pe urmă, nici n-aveam încotro.

„A iubi înseamnă a acţiona", a spus Victor Hugo. Am socotit că e bine să urmez preceptul bătrânului play-boy. În crâşma asta, o să am timp berechet s-o îmbăt, şi nu numai cu cuvinte. Îi admiram dinţii şi o făceam să zâmbească, ca să-i văd cât mai des posibil. Cu ea, timpul trecea repede. Minutele durau câteva secunde.

În local, m-am purtat ca un tâmpit. Clubul era plin de celebrităţi, de beţivani, de mitomani, de scriitori, de curve şi de violatori. Clientela obişnuită. O sileam pe Anne să danseze, o părăseam ca să-mi salut amicii, sărutam fete frumoase în faţa ei. Credeam că o epatez, dar nu făceam decât s-o decepţionez. Simţeam asta, însă continuam micul meu joc, pentru că nu-mi venea altă idee, creierul mi se blocase. Nu-mi pot reproşa decât mie dacă s-a întâmplat ceea ce trebuia să se întâmple. Anne şi-a încheiat noaptea

30 în original: chamel. Joc de cuvinte, cu aluzie la Chanel (n. tr.y

31 în original: walkwoman; corect: Walkman (n. tr:).

de gâtul unui pitic. I-am văzut sărutându-se pe gură cu sumedenie de schimburi linguale şi salivare. Adio, viţei, vaci şi porcării[32]. Anne, soră Anne, n-am să văd nimic venind[33].

În seara aceea, am inaugurat un nou cocteil: „Căsuţa Plecare” O treime votcă, două treimi lacrimi.

Am dormit cu fereastra deschisă. Sforăiam, pisica torcea, frigiderul aşijderea. Eram rebegit, pisica îngheţată, frigiderul aşijderea. De fapt, nu dormeam de-adevăratelea, nici pisica şi nici frigiderul. M-am sculat să închid fereastra; animalul domestic şi utilajul electromenajer au încetat să mă mai preocupe.

„Anne, cuprins sunt de visare şi, purtat pe val de mare, eu îţi fac astă cântare”.

Scrisă de mine.

Două amoruri de care s-a ales praful în două zile, bună treabă. Era timpul să-mi iau valea. Tocmai atunci, mişţocarii tari în brăcinari plecau în călătorie. Jean-Georges dibuise un bal la Viena. În afară de el, niciunul dintre noi nu era invitat: acest gen de detaliu nu era de-ajuns ca să ne schimbe hotărârea. Un bal în Austria era exact cura de care aveam nevoie. Nimic mai bun decât o beţie printre fantome, ca să-ţi repună mecanismul în funcţiune. Eu însumi eram aproape o stafie, aşa că…

Partea a doua Trenuri care pleacă

„Călătoriile formează tinereţea şi deformează pantalonii”.

Max Jacob

Lista subiectelor de conversaţie abordate în timpul călătoriei: preţul exorbitant al berii din trenuri, ultimul San Antonio (*Tartă giugiuc pe comandă*), ura faţă de publicitate şi de cei care o fac, cine cu cine mai umblă, ultimul Fellini, Victoire (ah, da? aţi terminat-o?), imbecilii

32 Adio, viţei, vaci... - Joc de cuvinte ce face aluzie la personajul Pierrette din fabula lui La Fontaine Pierrette et le pot de lait (n. ¿r.).

33 Anne, soră Anne - Aluzie la personajul cu acelaşi nume din basmul Barbe Bleue, de Charles Perrault (n. tr:).

care nu mănâncă pieliţa de pe cârnaţi, vreo cincizeci de „ce să-ţi povestesc”, cine cui i-a mai dat papucii, opera lui Knut Hamsun, ura faţă de tipii care poartă şosete de tenis când nu joacă, amicii noştri morţi, amicii noştri însuraţi, amicii noştri tătici, Anne (cine e? am mai văzut-o?), ura faţă de Magritte, Buffet, Vasarely şi César, sinuciderea, omorul, următoarele petreceri, Casanova, Don Juan, Roger Vadim, fetele care nu se machiază niciodată, alea care se machiază prea tare, brâurile pentru smoching, sandvişurile greceşti de pe Rue Saint-Dénis, „Viaţa e un carnaval / Iar lumea-i un gigantic bal / în care ne-nvârtim întruna, / Purtând o mască-ntotdeauna” (Georges Guétary, în *Monsieur Carnaval*, de Frédéric Dard), *Traviata*, rapul, iarba, ginul tonic, gin rummy, blugii găuriţi, sânii mari, America de Sud, golful Rio, Stan Getz, maşinile decapotabile, alcooltestul, balul de la Viena, tema *Valmont is back*[34], ţinuta „secolul XVIU” obligatorie, cinci sute de invitaţi, la castelul Rosenburg, în sudul oraşului, la douăzeci de minute de mers, şi gazde sunt nişte francezi!

Beţi-morţi, coborâm din tren după un sfert de oră de la intrarea în gara vieneză. Rătăcim prin oraş, în căutarea unui hotel. Îi băgăm în sperieţi pe băştinaşi. Am devenit nişte huligani crăvătuiţi, asta sună şi mai bine decât mistocari tari în brăcinari. Urcăm într-un autobuz *in petto*, *sine die* şi *manu militari*. Jean-Georges adoarme în poala unei doamne bătrâne, strigând „Heil Kurt Waldheim!” şi suntem azvârliţi din autobuz *a priori*, *ipso facto şi ex abrupto*. El nu ratează niciuna. Mai mulţi din grup (printre care şi eu) avem mare poftă să-l luăm la cherestea[35] Dar are noroc că ne doare prea tare capul ca să mai facem şi chestia asta. Vom condensa evenimentele care au urmat: taxi, hotel, baie, aspirină, deghizament, taxi, sosire bal.

---

34 Valmont - seducător fără scrupule, erou al romanului Legături primejdioase, de Choderlos de Laclos (n. tr:).

35 Latter (fr.), vb. tranz. - 1288, de la latte (Petit Robert). Prin extensie, a sparge mutra cuiva, cu lovituri de picior (n.a.).
Gamir de lattes - a pune/a bate şipci, dar şi a bate/a lua la omor (latte - şindrilă, şipcă, dar şi încălţăminte, arg.) (n. ir.)

Fleşcăiţi, dar gătiţi.

La Viena, mi-au plăcut toate cele. Mai ales gambele lui Anne, rămase – printr-o împrejurare nefericită – la Paris. Totuşi balul ăsta mascat s-a dovedit a fi un remediu eficace pentru melancolia mea. Trebuie spus că începuse sub bune auspicii, deoarece am fost lăsaţi să intrăm fără să ne întrebe nimeni nimic: garanţie a unui excepţional savoir-vivre sau amortizare a sumei plătite pentru închirierea costumelor? Invitaţia cerea ţinuta libertină a secolului Luminilor; ne-am supus fără o vorbuliţă (şi nu de-a surda) [36].

Mă simţeam gata de atac, deşi cam împiedicat în jabouri şi peruci pudrate. Dar, ce să-i faci, trebuia să rabd dacă voiam să fiu libertin.

O petrecere izbutită se cunoaşte chiar de la intrare. De câte ori nu mi-a venit să fac stânga-împrejur după două secunde de la sosirea într-un salon sinistru, puţind a fiasco de-ţi muta nasul? Intuiţia nu m-a trădat niciodată; după aia, îmi rumegam acest bun reflex, reprimat cu ipocrizie, suportând *private jokes*[37] şi *name dropping pushy*[38] în acea *social flopi*. Englezii au nişte expresii excelente pentru tâmpeniile astea.

Balul vienez însă te lăsa ţuţ de la prima aruncătură de ochi. Faţada castelului era luminată cu lumânări, iar parcul sclipea de miile de licăriri minuscule. Când intrai, un cvartet de coarde îţi ritma paşii cu un încântător allegro mozartian. Toţi invitaţii erau costumaţi somptuos. Erau aici Ludovic al XVI-lea, precum şi Marie-Antoinette, care – la fel ca pe vremea lor – nu stăteau împreună. Cu excepţia câtorva anacronisme demne de plâns (Richelieu, care se îndopa cu fursecuri într-un colţ, Napoleon, care nici măcar

---

36 Joc de cuvinte. în original: nous lui avons obéi au doigt (et ce n'était pas à l'oeil). Obéir au doigt et à l'oeil - a se supune fără crâcnire. A l'oeil - pe gratis / veresie (n. tr.).

37 Private jokes (engl.) - glume deocheate in. tr:).

38 Name dropping pushy (engl.) - individ pisălog care se laudă cu prietenia personalităţilor in. ir.).

3- Social flop (engl.) - sindrofie plicticoasă, total eşuată in. tr.).

nu mai îndrăznea să se arate), te-ai fi crezut chiar cu două secole în urmă. Dat fiind că, din păcate, nu cunoscusem această epocă, balul îmi evoca mai degrabă filmele lui Milos Forman.

Invitaţii se prinseseră în joc şi chiar începuseră să vorbească într-o franţuzească arhaică, folosind expresii ca „Mărite domn, ăst zaiafet îi este foarte pe plac inimii mele" sau „Domniţa mea, îmi aţâţaţi pohtele, drept care voi purcede a vă fute iară", ceea ce îi dădea acestui tablou un adevăr urlător, dacă pot spune aşa. Peste tot, nu vedeai decât libaţiuni, destrăbălări, concursuri de băut pe sub butoaiele de vin roşu, bătăi cu mâncărurile (prepeliţele cu tarhon, deşi fripte, continuau să zboare) şi alergături după marchize, în jurul meselor şi prin tufişuri.

În castel, balul năpădise tot parterul. Un istoric chiţibuşar s-ar fi şifonat, fără îndoială: se dansa mai puţin menuet decât acid-house. Acestea fiind zise, dacă s-ar fi întors Valmont (dar oare ne-o fi părăsit cu adevărat?), nu i-ar fi fost chiar atât de greu să se adapteze la dansurile moderne, care nu sunt, grosso modo, decât variantele unei bouree[39] medievale.

Unele perechi se aventurau să viziteze etajele, mânate de curiozitatea arhitecturală sau împinse de nevoi urgente.

Unii oameni dormeau, alţii plecau, se sinucideau ori începeau să converseze. Am avut mare bătaie de cap să mă descotorosesc de o marchiză de Merteuil[40] încă şi mai aţâţată decât cea originală. Mă întreba întruna dacă nu vreau să văd câte jupoane are. M-am prefăcut că nu ştiu englezeşte şi am întins-o chiar când se angaja într-un complex proces de despuiere. În grădină, bătălia ajunsese la deserturi. Am evitat la ţanc o bezea cu glazură şi am scăpat cu câteva pete de zeamă de căpşune pe costumul meu auriu. Trebuie să trăieşti primejdios.

---

39 Bouree (fr.) - dans şi arie de dans («. ir).

40 Marchiza de Merteuil - eroină a romanului Legături primejdioase (n. tr:).

Huliganii crăvătuiţi se dispersaseră. Unul ciordise nişte sticle de şampanie de sub bufet şi le stropea pe două doamne de Tourvel[41] ce se întrebau care dintre ele o copiase pe cealaltă. Pe un altul l-am găsit alături de viitorul rege al Belgiei, cufundaţi într-o profundă discuţie cu privire la autenticitatea unui sutien găsit pe pista de dans. Apoi, am dat peste Anne-Marie, o tânără nemţoaică, verişoară de-a Habsburgilor, lângă care luasem cina anul trecut, la Bains. M-a întrebat dacă am prafuri. Nu trebuie să fi avut mai mult de şaptesprezece ani, dar în ţările alea, este o vârstă relativ experimentată. N-aveam prafuri; totuşi a binevoit să accepte o cupă de şampanie, în timp ce eu dădeam peste cap o stacană plină de votcă. Reputaţia mea era salvată.

Am urmat-o în grădinile „à la française" şi, când ne-am întors, patria mea fusese răzbunată. Între timp, plecase aproape toată lumea. „Austriecii se culcă odată cu găinile", mi-a spus Jean-Georges, care îşi distrusese ceasul.

Din fericire, Anne-Marie locuia într-un apartament din palatul Schwartzenberg. I-am acceptat invitaţia fără să mă las rugat. Ca toţi copiii răzgâiaţi, mă fac că tratez toată treaba cu sictir, dar am obiceiuri de nou-îmbogăţit. Trebuia doar să mergem în vârful picioarelor, ca să nu-i trezim pe părinţii ei.

Întoarcerea la paraditul cămin s-a petrecut fără niciun chin. Traversam noaptea, ca nişte umbre în penumbră. În ciuda aparenţelor, această escapadă n-avea nici cap nici coadă.

Totul a mers ca pe roate şi, când a fost adus micul dejun (tot pe roate), Anne-Marie avea un nou room-mate[42]. Am fost şocat când am constatat că bucuria părinţilor ei era aşa de mare, de parcă i-aş fi făcut bucuria unei pocitanii încuiate. Nu era cazul: fără să fie făţoasă, Anne-Marie dispunea de o pereche de pectorali de 92 de centimetri, cupa C; era o *femeie cu calităţi*.

---

41 Idem. (n. tr:)

42 Room-mate (engl.) - coleg de cameră (n. tr:).

Anne-Marie a luat de două ori din ouăle jumări cu trufe, pentru că îi lăsasem partea mea. Ca şi ouăle, eram bun de adunat cu linguriţa. M-am mulţumit cu un pahar de apă, în care am privit cum se dizolvau încet două pastile de Guronsan (Guronsanul este cocaina celor aflaţi la înghesuială). Anne-Marie ciripea în timp ce dădea drumul la televizor şi mi-a fost necaz pe mine că eram aşa de blegos. Fără îndoială că o să-i spună întregii familii ce constituţie prăpădită şi ce rezistenţă redusă are naţiunea franceză. La masă, taică-su va zâmbi şi va începe să-i dea cu reunificarea Germaniei. Doar ce mă gândeam la asta şi mă şi apucau arsurile la stomac. Noroc că nu purtam pijama, altfel m-aş fi confundat cu Charlotte Rampling în *Portarul de noapte*. Era clar că Austria îmi stârnea un sentiment al persecuţiei. Am început să înţeleg exilul voluntar al lui Thomas Bernhard[43].

Pe la patru după-amiază, m-am dus la hotelul huliganilor. Când i-am văzut pe toţi patru într-un pat dublu, mi-a venit să le plâng de milă. Pe zidurile camerei se prelingea o spumă albă: se jucaseră cu extinctoarele de incendiu.

Am deschis larg fereastra, ca să dispară mirosul de anhidridă carbonică, de şampanie zvântată, de câine cald şi de scrum rece. Lumina a intrat cu putere în încăpere. Au început mormăielile.

— Scularea! Scularea! am strigat ca majurul escadronului meu din regimentul 120 transporturi de la Fontainebleau.

Ne-am plimbat prin Viena, dar fără tragere de inimă. Ziua care urmează unei petreceri nu este roză. Toate cafenelele erau închise. Ce boală au şi popoarele astea să nu lucreze duminica! La Paris, toate magazinele sunt deschise în ziua Domnului. Viena era un oraş mort. Ori s-o fi decretat vreo restricţie de circulaţie în onoarea noastră? Locuitorii păreau zăvorâţi în dosul obloanelor de culoarea

43 Bernhard, Thomas (1931 - 1989) - scriitor austriac, romancier al autodistrugerii: Vechii stăpâni (1983), Piaţa eroilor (1988) etc. (n. tr:).

îngheţatei de vanilie cu căpşune. Drumul până la gară a fost trudnic. În comparaţie, retragerea din Rusia trebuia să fi fost o plimbare pentru menţinerea formei.

Jean-Georges se lupta cu referinţele literare. Îi amesteca pe Zweig, Freud, Muşii, Hitler şi Schnitzler într-un talmeş-balmeş de pedanterie incultă. Îi neglija pe austriecii mei preferaţi: Hofmannstahl şi Nicki Lauda. Cu toate astea, nu se înşela într-o privinţă: ca şi noi, aceşti mari oameni nu se simţiseră în largul lor aici. Unul dintre noi s-a aventurat într-un joc de cuvinte cu aluzie la „Podul Mirabeau" de Apollinaire („VIENNE la nuit, sonne l'heure, etc.") [44] şi m-a apucat brusc o greaţă peste putinţă de controlat. Era chiar mai rău decât campania din Rusia. Cel puţin, acolo garda murea, dar nu se preda…

Seara, am luat trenul de înapoiere.

Partea a treia Paradisuri superficiale[45]

„Numai Dumnezeu este peste tot. Şi chiar deasupra, e James Brown".

James Brown

Odinioară, asta se numea „a face o fixaţie" în ceea ce mă priveşte, aş zice mai degrabă că mi se „pusese pata" pe Anne, căci trebuie să mergi în pas cu vremea. Ea era ideea mea fixă. Incapabil să-mi ascund sentimentele, i le împărtăşisem lui Jean-Georges, care m-a ascultat politicos. Chiar mi-a şi dat câteva sfaturi: să nu-i spun niciodată „te iubesc", să nu-i trimit niciodată scrisori de dragoste pe care aş sta să le scriu zi şi noapte, să mă rad cu perdaf, să mă las de băutură, să am părul curat, să nu-i telefonez niciodată, ci să fiu prezent, ca din întâmplare, peste tot pe unde se duce ea, mereu amabil, nostim, galant şi bine îmbrăcat… să aştept, să aştept şi iar să aştept această aşteptare. Anne ar fi cea care ar decide. Poate că era pur şi simplu o pierdere de timp, dar nu exista altă soluţie.

Îmi începeam zilele în mod pozitiv. Mă sculam, mă

---

44 „Vienne la nuit, sonne l'heure" - Să vină noaptea, să bată ceasul"; Vienne (fr.) - Viena (n. ir.).

45 Aluzie la Paradisuri artificiale, de Charles Baudelaire in. tr:).

spălam pe dinţi, beam o ceaşcă de cafea, omoram pe cineva. Era de-ajuns să mă uit pe fereastră: strada era plină de suferinzi inutili, care aşteptau lovitura mea de graţie. Cu ambele mâini, închipuiam o puşcă; îi ţinteam cu calm. Degetul nu-mi tremura când apăsam pe trăgaci.

Marc Marronnier, oribilul *serial-killer*, îngrozitorul *mass-murderer*, traumatizantul *sexual-maniac*, faimosul *night-clubber* mai lovise o dată. Avea toată poliţia pe urme. Laboratoarele îi analizau ştiinţific părul. El izbucnea într-un râs sardonic. În paharul său de cidru înfundat pluteau confeti. Pe cutia lui de detergent, citeai „Geniu fără clocot”[46]. Doar un detergent[47] putea reuşi aşa ceva.

Dintr-odată, mi-a devenit indiferent dacă mă masturbez sau nu.

Dintr-odată, mi-a devenit indiferent dacă mă burduşesc cu prafuri sau nu.

Dintr-odată, mi-a devenit indiferent dacă sunt Mick Jagger sau nu.

Dintr-odată, mi-a devenit indiferent dacă ştiu pe de rost vorbele de la „*La Boheme*” sau nu.

Dintr-odată, mi-a devenit indiferent dacă-mi rod unghiile sau nu.

Dintr-odată, mi-a devenit indiferent dacă m-am culcat[48] cu Roland Barthes sau nu.

Dintr-odată, mi-a devenit indiferent dacă fac agaţamente sau nu.

Dintr-odată, mi-a devenit indiferent dacă am poza în jurnale sau nu.

Dintr-odată, mi-a devenit indiferent dacă merg la frizer sau nu.

Dintr-odată, mi-a devenit indiferent dacă mănânc sau nu.

---

46 Génie - marcă de detergent; bouillir - a clocoti; (arg.) a se lăsa cu cafteală (n. tr.).

47 Joc de cuvinte. Lessive - detergent; spălare; (arg.) învăţătură de minte, corecţie/chelfăneală (n. tr:).

48 Joc de cuvinte: (ne pas) coucher avec quelqu’un (arg.) - a (nu) se culca cu cineva - are sensul de: a (nu) cunoaşte pe cineva (n. tr.).

Dintr-odată, mi-a devenit indiferent dacă beau sau nu.

Dintr-odată, mi-a devenit indiferent dacă ies în lume sau nu.

Dintr-odată, mi-a devenit indiferent dacă scriu sau nu.

Dintr-odată, mi-a devenit indiferent dacă mor sau nu.

Dintr-odată, Anne.

Exaltarea mea îmi stârnea râsul. În sfârşit, aveam impresia că sunt în concordanţă cu vremurile în care trăiam. Peste tot erau revoluţii, de ce n-ar fi fost şi în mine? Ni se vorbea despre Sfârşitul Istoriei. Or, a mea reîncepea. Sfârşitul Ideologiilor generase o ideologie a Sfârşitului. Ăsta era cultul căderii. Totul era bine când se sfârşea rău. Baliverne!

Feriţi-vă de idealurile voastre soft, fiindcă mi-au deşteptat nişte pofte hard. Îmi sună deşteptătorul. Păzea, că vin! Au vrut să facă din noi nişte bulangii osteniţi şi iacătă o generaţie care dă buzna, violentă, sexuală, revoluţionară şi îndrăgostită. Cine a zis că istoria nu măsluieşte niciodată zarurile?

Până atunci, ocupam cu grijă terenul: Anne nu putea să-şi iţească nasul afară din casă fără să dea de nasurile mele, proţăpite în faţa ei. Vizita o expoziţie? Tocmai mă ţineam de glume cu pictorul. Lua loc cu gândul să urmărească o paradă a modei? O invitam să bea o cupă de şampanie în cabine. Se ducea la Festivalul de la Cannes? Eram în acelaşi avion, încercam să fiu cât mai puţin pisălog, dar se încurca mereu de mine. Asta mi-e viaţa: un şir de ejaculări precoce; nu m-am putut abţine niciodată să trăiesc.

Zău dacă mai înţeleg ceva. Am întâlnit-o pe Anne, întâmplător, la inaugurarea casei unor amici. Se făcuse foarte târziu, iar aerul era încărcat de electricitate. Am recunoscut-o imediat şi am început să tremur din toate mădularele (inclusiv cel din mijloc). N-aveţi decât să nu mă credeţi, dar, cum m-a văzut, s-a oprit din dans, s-a apropiat

încet, m-a luat de mână şi m-a dus într-o cameră. Acolo, m-a strâns puţin mai tare de mână şi m-a sărutat pe gură, uşor, ca la cinema. De trei ori. Şi a plecat. Mi-am amintit pe Jean-Pierre Leaud, care întreba dacă femeile sunt făpturi miraculoase.

În loc să stau pe gânduri, mai bine m-aş fi dus după Anne, dar cine putea? Oricum, degeaba am întors tot apartamentul pe dos, dispăruse de-a binelea. Nu eram în stare să spun dacă visasem sau nu. „O, dă Doamne să nu fie vis!” E ceva de speriat cât de credincios devii în asemenea momente.

Şi au venit zorii.

Nu visasem. Anne m-a sunat a doua zi. Noaptea este un sfetnic bun. Aşadar, nu fusese un gest gratuit, făcut în focul acţiunii, ci unul calculat. Mi-a certificat că nu era beată. Care va să zică, la Paris există fete în deplinătatea facultăţilor lor, care sărută băieţii pe nepusă-masă. În orice caz, exista măcar una. Mi-era de-ajuns. N-am fost niciodată din cale afară de bulimic în domeniul ăsta. Să zicem că am transformat nevoia în virtute, ceea ce nu mă împiedică să fiu de un romantism foarte inflamabil.

Din momentul acestui telefon, care a dres lucrurile, am putut verifica validitatea curbei trasate în figura 3, pagina 46. Cât despre celelalte curbe, m-am dedicat inventarierii lor. Pasiunea noastră a fost, cu adevărat, dragivantă, foconiană şi iubinonă (Cuvintele sunt atât de incapabile să descrie ceea ce am trăit noi, încât mi-am permis să inventez unele inedite).

La Anne, îmi plăceau:

— Gambele (menţionat deja);

— Complimentele (dar mă făceau să roşesc);

— Felul în care îşi trecea mâna prin păr (cu degetele răşchirate);

— Preparatele culinare (congelate);

— Fustele (scurte);

— Şira spinării (mai ales când se apleca);

— Râsul (la glumele mele);

— Solniţele (sau claviculele);

— PIELEA;

— Dorinţa pe care mi-o stârnea, de a face acest gen de liste.

Mi-am cumpărat o armă cu ţeava retezată. Nu ştiu ce m-o fi apucat. Nu sunt în stare să mă folosesc de bazaconia asta şi nu văd de ce aş avea nevoie de ea: sunt o fire mai degrabă potolită, iar duşmanii mi-i număr pe degetele unei mâini. Pe deasupra, scula asta m-a costat o avere. Dar, când mă uit la ea, este frumoasă.

Descăpăţânează omul de la cincizeci de metri.

Stăteam în pat, hrănindu-ne exclusiv cu ficat de gâscă şi cu Coca-Cola (anorexia este un hedonism), uitându-ne la videoclipurile de la televizor până se terminau emisiunile. Câteodată mai mâneam şi fistic, dar îmi făcea afte. Ce mai făceam? învăţam pe dinafară dialogurile lui Michel Audiard, furam pahare de pe la sindrofii, conduceam maşina cu viteză, ascultând Cât Stevens, *Piele de Măgar* de Michel Legrand, Sarah Vaughan, ne gândeam că nimic nu se putea opri, că puteam fi fericiţi fără să fim pedepsiţi. Încă nu-l citisem pe E.M. Cioran: eram adorabili.

Ne trezea pisica, să-i dăm de mâncare, îmi plăcea limpezimea relaţiilor noastre: dragoste în schimbul potolului. Raporturile ne erau stabilite pe baze categoric mai sănătoase decât la majoritatea făpturilor umane. Cum îi întindeai farfuria, cum se declanşa torsul: îmi dai, îţi dau.

Eram bine dispus şi aveam oroare de chestia asta. Orice nimic mă făcea să zâmbesc şi îmi umpleam întruna plămânii cu aer proaspăt. Ba chiar mi-au dat şi lacrimile privind la un serial siropos. Bucuria de a trăi nu-mi fusese niciodată mai deplină. Reiser zicea că oamenii fericiţi îl fac să borască. Îi împărtăşesc opinia; mai mare păcatul că a murit din pricina ei.

Anne îmi aducea cornuri şi, chiar dacă nu torceam, nu înseamnă că nu-mi venea s-o fac. După aia, veneau sărutările pe ochi, în fiecare încăpere a apartamentului, şi

declaraţiile de dragoste, mai ales în dormitor. Din moment ce Anne era, CU ADEVĂRAT, cea mai frumoasă fată din lume, de ce să i-o ascund?

Eram aşa de drăguţi. Beam Williamine.

Sau chiar frapam şampania în portul Socoa[49]: Moet şi pescăruşi[50].

Eram băftos, Anne îmi tolera trăsnăile.

Aşa a trecut multă vreme şi eu ieşeam în lume din ce în ce mai puţin.

Când iubeşti, nu stai să socoteşti. Ba da: socoteşti zilele şi orele, uneori minutele. Anne nu mi-a dat niciun semn de viaţă două zile şi am îmbătrânit cu zece ani. Am urmărit telefonul, am demontat telefonul, am montat la loc telefonul. Aş fi putut să-mi iau brevetul de telefonist. Până la urmă, Anne a venit. Tatăl ei fusese internat în spital.

Nici măcar n-am putut s-o iau la rost!

Dacă aş fi ştiut că o scenă din acest roman se va petrece la Veneţia, poate că n-aş fi intrat în literatură atât de prompt. Veneţia e un oraş pentru comitetele de întreprindere, amatoarele de gondolieri şi studenţii la litere, care poartă haină de catifea reiată. Pe de altă parte, este singurul loc în care e mai şic să mori decât să te duci la bal. Dar Anne ţinea să mergem, iar taică-su voia ca ea să-l reprezinte la vechiul său prieten, prinţul de G. Prin urmare, am luat *Orient Expressul*. N-am prea dormit; ceilalţi pasageri din vagon s-au plâns de tămbălăul nostru nocturn. Îndată după sosirea la Excelsior, m-am cufundat într-un somn adânc.

Când m-am trezit, era întuneric. Anne dispăruse, dar altceva era mai rău: îmi uitasem butonii de manşete la Paris. Coborând în hol, mi-am scuturat discret firişoarele de mătreaţă care îmi căzuseră pe umerii smochingului. Puţină demnitate, ce naiba? Tadzio o fi avut mătreaţă?

Anne mă aştepta la barul Gritti. Cel puţin aşa afirma

---

49 Socoa - staţiune balneară în Pirineii Atlantici («. ir.).

50 Joc de cuvinte. în original: du Moet et des mouettes - şampanie Moet şi pescăruşi (n. ir.).

în bileţelul lăsat la recepţie. După spusele portarului, să tot fi fost vreo două ore de când ieşise. I-am strecurat o bancnotă de zece mii de lire. Trebuie să-i ajuţi pe door-men[51]: această profesie ameninţată de dispariţie a ştiut să păstreze o tradiţie ancestrală de spionaj şi delaţiune. Pe deasupra, este şi o meserie care deschide uşi.

Străzile înguste mişunau de poeţi în devenire şi de turişti în şort. Asta e ca şi cum ai spune că în Piazza San-Marco sunt mulţi porumbei.

Bineînţeles că Anne nu era la locul de întâlnire. Ăsta nu era un motiv ca să mă lipsesc de un mic Bellini. Nici de al doilea, nici de al treilea, şi nici chiar de al patrulea, ei, Anne, ai apărut, pe unde ai fost? Era îmbrăcată cu o rochie atât de superbă, că mi-am răsturnat paharul.

Am ajuns cu întârziere la bal, adică am fost punctuali. Palazzo Pisani Moretta scânteia în noaptea îngheţată. Mii de stele se înecau în Canale Grande. Am notat o frază pe cutia de chibrituri: „Anne era vaporoasă pe *vaporetto*" Acestea fiind zise, tot nu mă simţeam în largul meu.

Zărind bufetul, mi-am dat seama că nu mâncasem nimic de douăzeci şi patru de ore. În timp ce dădeam gata douăsprezece duzini de tartine cu icre de somon, Anne valsa cu un actor celebru. Chestia asta mi-a făcut sete. M-am preumblat pe la celelalte etaje, cu şampania în mână, contemplând lustrele, frescele, decolteurile şi şampania, care îmi picura de pe mână în mânecă.

În cele din urmă, am văzut că îi cunoşteam pe toţi. Printre alţii, pe Jean-Georges. Dansa o farandolă cu nişte Arlechini, aruncând cu confeti în invitaţi. Baroneasa de R. stătea pe umerii lui Charles-Louis d'A. Mai era acolo şi croitorul Enrico C, care dansa sirtaki pe o masă, în timp ce A.S.R. prinţul de G. urina în spatele draperiilor. Françoise S. vomita peste fereastră. Guillaume R. şi Matthieu C. dormeau pe jos şi, după ce am păşit peste trupurile lor inerte, am văzut-o.

Avea pe cap o eşarfă. Discuta cu un maître d'hôtel,

51 Door-man (engl.) - uşier, portar (w. tr:).

bând din pahar cu înghiţituri mici. Era luminată, dintr-o parte, de un proiector roz care o făcea să clipească des. Zâmbea fără vreun motiv aparent. S-o privesc pe Anne trăind devenise distracţia mea favorită. M-a cuprins un val de tandreţe. Care a dispărut la fel de iute, când am văzut că celebrul actor o ia de talie şi o duce într-un salonaş.

M-am grăbit să-i urmez. Efectul alcoolului îmi amplifica gelozia. Anne râdea, iar mâna actorului urca şi cobora, fără vreun protest din partea ei. S-au instalat pe un divan prea moale pentru a fi cinstit. Ce să fac? Să intervin? Orgoliul îmi interzicea. Am optat pentru tactica cea mai parşivă şi m-am aşezat la masa din faţă, unde Estelle, bună prietenă cu Anne, îşi trăgea sufletul după o jumătate de duzină de rockuri acrobatice şi aproape tot atâtea căzături spectaculare în noadă.

— Merge? am întrebat-o, apropiindu-mi genunchiul de al ei.

— Mde, cred că am cam băut…

Nu speram chiar atât de mult. I-am susurat în ureche un banc răsuflat. Ea a izbucnit în râs. În mod normal, Anne ar fi trebuit să clocotească, dar ea rămânea absolut impasibilă, iar actorul micşora distanţa de pe păcătoasa aia de sofa. Învins, rănit, am făcut pe indiferentul şi chiar le-am adresat, cu capul, un semn de simpatie. Stilul încornorat îngăduitor. Treaba devenea nesănătoasă: am dat bir cu fugiţii.

Petrecerea era în toi. Disc-jockey-ul roman punea întruna succese discografice. Lordul P. şi mai mulţi membri din cercul său se băteau cu felii de tort, pe care le aruncau prin toată încăperea. Ridicaseră nişte baricade din mese răsturnate şi scaune puse unele peste altele. Toată lumea era plină de frişcă. Janice D. a alunecat chiar vreo câţiva metri, oprindu-se într-un buchet de flori. Ce-i drept, pista de dans aducea mai mult a patinoar decât a marchetărie veneţiană. Paolo di M. a profitat de chestia asta, ca să-şi stingă ţigara pe un covor persan. Charles de C. râdea în asemenea hal, încât a trebuit să-l cărăm pe terasă, fiindcă

îl apucase o criză de astm.

I-am regăsit pe Anne şi pe actorul ei galant stând veseli la taclale, cu coatele pe marginea balconului. Imbecilul îi juca o scenă dintr-un film şi culmea e că ea marşa! Am văzut roşu în faţa ochilor. M-am urcat, în picioare, pe balustradă. Anne a scos un ţipăt, dar era prea târziu, fiindcă sărisem de-acum în apa neagră a Canalului Grande.

Când am revenit la suprafaţă, vreo treizeci de persoane erau aplecate asupra mea. Crăpăm de frig, însă chestia asta îmi încălzise sufletul. Când faci un gest byronian de genul ăsta, nici nu bănuieşti cât de repede te înhaţă, după aceea, realitatea: ud până în măduva oaselor, puţind a mâl şi a păcură, cu smochingul şiroind de apă, cu părul lipit de ţeastă, clănţănind din dinţi şi stând înfăşurat într-o cuvertură caraghioasă, din lână cu motive ecosez, am avut tot timpul să-mi înghit dandysmul. Dar obiectivul fusese atins: Anne îmi acoperea fruntea cu ruj şi îmi spunea că-s nebun. Actorul celebru putea să-şi continue scena din film în altă parte. Eu nu (mă) jucam, acţionam!

Şi zorii au venit, aşa cum se întâmplă deseori!

Aşezaţi deasupra nivelului apei, întorşi, în mod deliberat, cu spatele spre soarele ce se înălţa peste Lido şi, în general, spre toate formele de imagistică socială alienantă, ne îngheţase fundul. Anne mă ţinea de mână; nu poţi să scapi chiar de toate clişeele.

Disc-jockey-ul ne dăduse nişte ecstasy. „Try it, try it, a mucha fun, a mucha crazy”[52]. Avea glasul lui Chico Marx.

Mi-era somn; prin ceaţă, se auzea cineva cântând la pian; pilulele astea nu-mi spuneau mare lucru. Jean-Georges încerca să-i sărute gâtul Estellei. Anne râdea de costumul prince-de-galles pe care mi-l împrumutase gazda, până mi se uscau lucrurile. Era de zece ori mai mare decât mine. Ce naiba avea? Voia să mă pricopsesc cu un tignafes? Las că îi pregătesc eu o frumuseţe de scenă de

52 Try it, try it, a mucha fun, a mucha crazy (engl./sp.) - încercaţi-1, încercaţi-1, este mult veselie, este mult nebunie (n. tr:).

gelozie pentru mai târziu. Detest să-mi spăl rufele murdare în public. Mai ales când nu sunt îmbrăcat cu ale mele.

Deodată, mi s-a făcut cald. Era caraghios să mă enervez în halul ăsta. Jean-Georges îmi era cel mai bun prieten şi Anne era femeia vieţii mele. Aveam mare poftă să le-o spun. Era esenţial să spui lucrurile astea. Oamenii nu-şi vorbeau niciodată. Şi noi, care aveam norocul să ne simţim atât de bine împreună, să ascundem chestia asta? Anne mă strângea de mână tot mai tare. Sunetele pianului se roteau prin aer ore în şir. Estelle l-a sărutat pe Jean-Georges. I-am iertat lui Anne totul, iar ea s-a lipit de mine. Asta era dragostea, fericirea, adevărul.

Ecstasy este o otravă dată-n mă-sa.

Veneţia este lipsită de copaci. Oare ce îmi trebuia în viaţă? Copacii foşnind în bătaia vântului sau şiroind sub ploaie îmi erau de-ajuns. Copacii şi gropiţa unui umăr.

Se crapă de ziuă, trebuie să încerc să adorm. Toate plimbările au un sfârşit. Mi-am văzut dragostea înecându-se în părul lui Anne.

Veneţienii numesc asta „mahmureala de după petrecere” Eu cred că e mai degrabă depresia de după drog.

Mă trezeşte o durere vie, de torace. Sunt legat de căpătâiul patului, iar Anne mă croieşte cu o curea. Dă mereu în acelaşi loc. Burta îmi arde ca focul. Abia când se hotărăşte să lovească mai jos, încep să mă zbat. Atunci, mă dezmiardă îndelung, ceea ce îmi dă răgazul să mă dezleg (s-au dus în mă-sa două cravate superbe). Apoi, se urcă deasupra mea şi juisăm în mare grabă, fiindcă trebuia să eliberăm camera înainte de prânz.

Veneţienii numesc asta „datorie conjugală” Eu cred că e mai degrabă o deşteptare dificilă.

Am amânat scena de gelozie. La urma urmei, n-ar fi trebuit să-l las pe actorul ăla să se dea la Anne. Te pomeneşti că m-o fi luat drept amator de sex în grup! Era greşeala mea. Mi-am păstrat totuşi ranchiuna la purtător, pe post de muniţie, întocmai ca pe o sabie a lui Damocles,

ca pe o stâncă a lui Sisif, ca pe un chin al lui Tantal, pentru o eventuală reglare de conturi ulterioară, amânată la calendele greceşti.

La Paris, am regăsit un apartament golit de cea mai mare parte din mobilă. Victoire făcuse curat. Nu mai exista niciun pat, nicio cratiţă, niciun şampon, niciun după aceea[53]. Nu mai rămăsese decât mâţa lihnită de foame. Miorlăielile ei umpleau cu greu tot acest spaţiu. Am luat-o în braţe şi m-a zgâriat pe obraz. Mai sunt şi zile de-astea.

Dar esenţialul nu fusese pierdut: am găsit un pahar, cuburi de gheaţă în frigider şi nişte bourbon pe un fund de sticlă, după marea tradiţie a literaturii nord-americane. M-am aşezat pe jos şi am recapitulat. Ce e bine la rupturile astea e latura lor tabula rasa. Poţi să vezi cum stai cu tine însuţi. Prin urmare, am văzut – pe îndelete – cum stau cu mine însumi şi, pe la mijloc, m-a luat somnul. M-a trezit telefonul, după marea tradiţie a intrigii simenoniene. Era Anne: făgăduieli eterne, jurăminte definitive. Eu am fost receptiv, iar ea a pus jos receptorul. Dar esenţialul nu fusese pierdut: am găsit un pahar (acelaşi), cuburi de gheaţă… De reluat, vai, de la începutul paragrafului…

Urăsc tipii invulnerabili. Nu am respect decât pentru ăia ridicoli, care au prohabul desfăcut la dineurile snoabe, care se trezesc cu găinaţ de porumbel în cap exact când vor să-şi sărute iubita, care alunecă în fiecare dimineaţă pe o coajă de banană. Ridicolul îi este propriu omului. Cine n-are parte să ajungă de râsul mulţimilor nu merită să fie considerat fiinţă umană. Aş spune chiar mai mult: singurul mijloc de a şti că exişti este să fii grotesc. Acesta este cogito-ul omului modern. Ridiculo ergo sum.

Asta vă poate spune cât de des am conştiinţa propriei mele existenţe.

Anne şi cu mine ieşeam întruna, nu ne mai opream. În fiecare seară, băteam restaurantele la modă, localurile

53 în original: Il n'y avait [...] plus d'après (fr.) - Aluzie la versurile unei şansonete cântate de Juliette Gréco: Il n'y a plus d'après / A Saint-Germain-des-Près (n. tr.).

de noapte cu temă şi cu anatemă. Contul meu era descoperit în nişte proporţii astronomice. Nici măcar nu se mai putea numi descoperit, ăsta era nudism bancar sadea.

Deseori ne întorceam acasă făcuţi praştie şi adormeam ca nişte bolovani. Nu-mi mai îndeplineam prea des rolul de drăguţ. La început, mă achitam cum se cuvine: din lăbăreală în tăbăceală, erau explorate toate variantele poziţionale sau punitive. Ea era fie satisfăcută, fie nu.

Apoi, am început să traversăm o perioadă de penurie, ca să nu zic de foamete. Oare trebuia să dăm vina pe procentul nostru de alcoolemie mondenă? Nu mai eram chiar aşa de sigur. Nu mai terminam cu ciorovăielile în public. Dacă, atunci când eram singuri, trăiam în linişte, în schimb, cum era lume în jurul nostru, cum începeam să ne războim. Toate pretextele erau bune: o remarcă neplăcută, un râs exagerat, o privire cu înţeles. Atunci, sportul nostru favorit era să ne facem mutre. Ne găseai în plină formă, când fiecare era în altă parte a locului în care avea loc petrecerea. Apoi, societatea se rarefia şi se întindea vrajba; aşa se alegea praful de noaptea noastră. Greşelile erau împărţite egal, rănile la fel. Nu exista nici învingător, nici învins, în jocul nostru de-a ieşitul în lume: doar o dragoste căzută victimă paradisurilor superficiale. Dragostea şi petrecerea n-au făcut niciodată casă bună. De altfel, este surprinzător faptul că verbul „a ieşi” (*sortir*) desemnează două lucruri: a săruta (a pune o ventuză) şi a te întâlni cu oamenii. Viaţa este mai puţin conciliantă decât vocabularul. Cred că noi ieşeam prea mult. La sindrofiile din Paris nu mai întâlneai decât loosers[54] sau has-been[55]. Se impunea, de urgenţă, să încetinim cadenţa, dacă nu voiam să ne integrăm la iuţeală într-una dintre aceste două

comunităţi sau chiar în a treia, cea mai sordidă: a „foştilor”.

Greta Garbo avea dreptate. Ea e cea care a spus:

54 Looser (engl.) - ratat (n. tr:).

55 Has-been (engl.) - trecut, apus (n. tr.).

„Infernul sunt ceilalţi?”[56]

Am fi putut pleca în weekend la Londra. Aş fi lăsat pisica la mama, ca să nu mi-o ia cei de la S.P.A. Aş fi trecut s-o iau pe Anne de la cursuri, i-aş fi spus că mergem să luăm cina lângă Paris şi aş fi dus-o la Roissy, ca în *Histoire d’O*, cu deosebirea că, de atunci, suburbia a ajuns aeroport.

La Londra, mi-aş fi recăpătat speranţa. N-am fi vizitat niciun monument, niciun muzeu, nicio galerie, niciun night-club şi unica noastră ieşire ar fi fost consacrată cumpărării de programe TV şi de ţigări pentru Anne. Am fi făcut dragoste în faţa lui Channel Four, cu Chanel No. 5, across the Channel[57].

Duminică dimineaţa am fi mers la Speaker’s Corner, în Hyde Park. M-aş fi urcat pe o ladă de lemn rătăcită pe acolo şi aş fi improvizat. „Ladies and Gentlemen, Do you see the girl? I’m în Iove with her!...” Anne n-ar mai fi ştiut unde să se pitească. Nişte domni distinşi ar fi întrebat dacă e de vânzare. Eu aş fi supralicitat. Ei ar fi renunţat. Englezii nu prea mai au mijloace: e criză economică.

Partea a patra Zile tihnite la Neuilly

„Unul care ţine valorează mai mult decât doi care îl ţin”.

Édouard Baer

Sunt unii care au beţia tristă, alţii care o au agresivă. Eu o am drăgălaşă. Cum am băut un păhărel mai mult, cum devin bun şi tandru cu toţi cei din preajmă, îi iubesc cu o dragoste adevărată şi pură, aşa cum iubesc toate celelalte lucruri care mă înconjoară: sticla, desigur, dar şi lumina, şi muzica, şi fumul care îmi înţeapă ochii. În general, mă aşez pe undeva şi mă cufund într-o muţenie totală; doar zâmbetul fericit îmi trădează dulceaţa sentimentelor.

---

56 în original: L’enfer, ç'est les autres. Replică din drama „Huis closM {Uşi închise), de filosoful şi scriitorul francez Jean-Paul Sartre {n. tr:).

57 în original: devant Channel Four, en Chanel No. 5, across the Channel (fr./engl.) - în faţa canalului de televiziune 4, (parfumaţi) cu Chanel No. 5, peste Canalul Mânecii (n. ir).

În acele momente, îmi spun că mi s-ar putea întâmpla orice, o catastrofă chiar, fără ca încântarea să-mi dispară. Pot sta aşa, cu capul în mâini, ore în şir, ca un câine bătrân şi paşnic (un câine care ar avea mâini).

Am făcut toată introducerea asta pentru ca să spun că – fără îndoială – n-ar fi trebuit să insist s-o conduc pe Anne. Am luat-o de două ori pe sens interzis, cu zâmbetul pe buze, dar ne-au prins gaborii şi ăştia nu zâmbeau. Alcooltestul era elocvent. Anne s-a întors cu taxiul, iar eu am dormit la poliţie; a fost o noapte extraordinară, în cursul căreia am întâlnit nişte oameni formidabili, cu vieţi nu întotdeauna clare, dar care dădeau din coate să iasă la liman, aşa, ca în cărţile lui Philippe Djian.

Pe când le împărtăşeam vecinilor de celulă reflecţiile mele cu privire la cuplu, o damă bătrână, din cale afară de boită, a intrat în vorbă:

— Problema ta e că ţi-e frică de tăcere!

— Cum?

— Păi mda, ştiu io cum e cu chestia asta, îţi scoţi drăguţa în fiecare seară, pen' că ţi-e teamă să nu te ia cu ictis-plictis. În viaţa în doi, vine-ntotdeauna o clipă când termini cu vorbăraia. Nu că n-aţi mai avea nimic dă zis, da' crezi că s-a spus totu'. Şi-atuncea, ieşiţi în lume. Da' dacă ţi-ai iubi pă bune gagica, ai avea-ndrăzneala să înfrunţi tăcerea. Făr' să dai drumu' la radio sau la televizor. Şi făr' să te pui pă ea cu bătuta!

— Oh, nu e genul meu…

— Mda, te văz io după statură! Da' io, cu gagiu' meu, n-am nevoie să-l duc la Moşi, pen ca să ne iubim!

MEMORIILE UNUI TÂNĂR ŢICNIT

— Mie-mi zici dă peştele tău; ăla pică lat dă cât molan toarnă în el, atâta tot! (intervenţia unui vagabond dintre cei aflaţi de faţă).

— Nu-i asculta pă ăştia, mânca-l-ar mama dă băiat, mi-a şoptit dama, bagă la cap ce-ţi spui io: dacă poţi să rabzi zece minute în linişte, făr' să ţi să facă lehamite, înseamnă că ai cârlig la ea; dacă rabzi o oră, înseamnă că

eşti înamorat; iar dacă rabzi zece ani, înseamnă că eşti însurat!

În ciuda limbajului său frust, matroana cu rimelul întins pe faţă dădea dovadă de un adevărat bun-simţ ţărănesc, care mi-a mers drept la inimă.

Şi au venit zorile, aşa cum vin uneori.

Nimeni nu este de neînlocuit: am aflat de la unul dintre miştocarii tari în brăcinari că Jean-Georges ieşea cu Victoire.

În aceeaşi seară – se întâmplă de multe ori aşa – i-am întâlnit la ministrul de stat B. Jean-Georges se făcea că plouă. Victoire era nespus de fericită că poate să-mi râdă în nas. Ar fi trebuit să-mi vină dracii, dar eram prea laş ori prea megaloman.

Aşa că m-am răzbunat pe Anne şi i-am tras o bătaie la cur soră cu moartea. Deşi genul ăsta de încălzire nu i-a displăcut câtuşi de puţin, a trebuit să protesteze, de formă. Recunosc că dădeam, nu mă-ncurcam, lovind-o peste buci cu Jurnalul lui Stephen Spender (Editura Actes Sud, 518 pagini, 160 de franci).

În această privinţă, mi-ar plăcea să-mi îngădui o mică observaţie comparativă, legată de contribuţia unor diverşi autori la genul de activitate sus-menţionat. Este clar că „Ies Grognards”[58] şi asociaţii sunt prea uşori, prea rapizi sau prea supli, cu excepţia – poate – a lui Denis Tillinac[59], ideal pentru o sănătoasă corecţie pământească, sau a lui Michel Déon[60], pentru nota sa de disciplină irlandeză. De asemenea, vor fi evitate „ceasloavele”: Sulitzer sau Françoise Chandernagor ar risca să pricinuiască nişte echimoze dizgraţioase. Fără a cădea în extrema cealaltă – a Editurii Minuit, de exemplu, cu cărţi prea tăioase ori prea seci – idealul se află la mijloc, între saga cantitativă şi

58 în original: „Ies Grognards“ - Morocănoşii (n. tr.).

59 Tillinac, Denis (1947) - romancier francez: Case de familie (1988), Măştile efemerului (1999), Bulevardul Mareşalilor (2000) ([n. tr.).

603 - Déon, Michel (1919) - scriitor, membru al Academiei Franceze {„Caii sălbaticr, „Taxiul mov“). Autorul face aluzie la faptul că M. Déon trăieşte de mai mulţi ani în Irlanda {n. tr.).

tânăra literatură grăbită[61]. De unde, meritul incontestabil al Editurii Actes Sud, care îşi publică volumele în format îngust, lesne de folosit ca să-i faci cuiva curul tobă (de carte), într-un mod spectaculos, dar fără a fi prea crud. Iată, aşadar, confirmarea faptului că volumele avangardiste constituie o excelentă pedeapsă.

L-am convins pe Jean-Georges să facă o petrecere acasă de ziua lui. Cum treaba asta îl epuiza, eu am fost cel ce le-a telefonat tuturor a, pretinzând că era vorba de o surpriză.

Anne a venit la mine pe la ora prânzului. Sughiţa, am crezut că e beată. Mi-a căzut în braţe. Îi murise tatăl. A plâns toată după-amiaza. Am silit-o să bea apă şi mi-am ţinut mâna pe fruntea care îi ardea. E o chestie tâmpită, dar nimic nu mă face să mă îndrăgostesc mai tare, decât o femeie care plânge. Pot să mă uit cum dispar civilizaţii, cum ard oraşe sau cum explodează planete, fără să reacţionez. Dar arătaţi-mi o lacrimă pe obrazul unei femei şi puteţi să faceţi din mine ce vreţi. Este latura mea hebefrenică[62]. (N-aveţi decât să căutaţi în dicţionar sensul acestui cuvânt).

Anne a venit totuşi la Jean-Georges, ca să-şi mai schimbe gândurile. Am fost încântat, deşi mă temeam de întâlnirea ei cu Victoire. Ca de obicei, am găsit o portiţă de scăpare. Este unul dintre multiplele mele talente. Sunt specialist în prafuri: praful de pe tobă, praful în ochi etc.

După ce îi recunoşti pe adevăraţii prieteni? După faptul că îţi spun pe numele de familie. De ziua lui Jean-Georges vor fi toţi acolo. O să plouă cu Marronnier. Îmi place gaşca noastră: ca toate grupurile de amici, nu aveam nicio raţiune pentru a ne întâlni. Doar lipsa de raţiune.

Aniversarea „surpriză” a lui Jean-Georges s-a desfăşurat conform prevederilor: am spart tot ce era în

---

61 în original: la jeune littérature presée. Aluzie la Editura „Presses Universitaires“ (n. tr.).

62 Hebefrenic - Termen derivat de la hebefrenie - formă severă de schizofrenie, care apare mai ales la pubertate (n. tr:).

casă. Paharele de cristal, izbite „ruseşte” de pereţi. Parchetul, distrus de tocurile cui. Un fotoliu Louis XV, prăbuşit sub patru posterioare cu mişcări intempestive. Şi clou-ul spectacolului: Victoire, care a intrat cu rabla în curte şi a spart statuia de pe mica fântână din secolul XVIII. Pe cuvânt, a fost o seară frumoasă.

Numai că mi-a scăpat motivul plecării premature a Annei. Că era dezorientată din pricina doliului înţelegeam perfect. Dar de ce naiba nu mi-a spus la revedere? Totuşi începuse totul foarte bine: purta cea mai încântătoare rochie pe care o avea, mulată, cu o deschizătură rotundă în faţă, ca să i se poată admira buricul şi pântecele alb. Semăna cu Nancy

Sinatra de pe vechile discuri ale maică-mii. Ne-am făcut o intrare remarcabilă. Dar am simţit foarte curând că ceva nu mergea. Anne se ferea de mine. Cum mă apropiam de ea, începea să stea de vorbă cu câte un tip. Am început să trag la măsea. Eram vreo cincizeci. Staţia cânta *Murmur*, cel mai bun album al lui R.E.M.

Caraliii n-au întârziat să se înfiinţeze: se plânsese toată strada. Dar nu se aşteptau să fie atraşi în vârtejul petrecerii de o haită dezlănţuită, să fie uşuraţi de chipiuri de către fete şi să se pomenească ţinând câte o sticlă de şampanie în fiecare mână. Aşa că n-au protestat prea mult. Jean-Georges scăpase măcar de o contravenţie. Dar ce mai poftă de mâncare aveau! Zău dacă nu-ţi venea să crezi că poliţia franceză este prost hrănită: au dat gata două torturi, iar pe unul l-am văzut că îşi umplea buzunarele cu trabucuri.

Victoire şi Jean-Georges se sărutau mult. Când mă uitam la ei, îmi strângeam paharul niţeluş mai tare şi o căutam pe Anne. Dansa în camera de alături. Mi-a venit o idee: am schimbat discul: am pus *Stand by me*[63]. Poate că avea să înţeleagă aluzia.

Dar Anne nu voia să dansăm. Mi-a spus că văzuse tot manejul meu cu Victoire, că ştia tot şi că detesta slow-

63 Stand by me (engl.) - Stai lângă mine (n. tr:).

urile. Or, eu îi spusesem lui Victoire doar bună seara, însă ea m-a luat de mână. Ce puteam să fac? Pe cuvânt, atingerea aia de mânuţe n-avea de ce să stârnească o răzmeriţă. Atâta pagubă; am dansat slow-ul cu Estelle, „fosta” lui Jean-Georges, pe care o întâlnisem la Veneţia. De-abia se ţinea pe picioare.

După aia, Anne a dispărut. Ce comedie! A pierdut totul. Jean-Georges a intrat în salon pe un cal alb, deghizat în viking, şi a tăiat tortul aniversar cu ferăstrăul. Eu m-am rănit la deget într-un ciob, am scurs o picătură de sânge într-o cupă şi i-am adăugat apă gazoasă: toată lumea a sorbit din acest Taittinger roz 1975, producţia casei. Directorul unei reviste lunare foarte la modă a cerut în căsătorie două fete care se cunoşteau şi a trebuit să plece la iuţeală de la petrecere.

Anne îmi lipsea, dar, vexat, nu am mai revăzut-o timp de mai multe ore.

Cântecele cântate de Rita Mitsuko s-au înşelat: poveştile de dragoste se termină bine. Altfel, nu sunt poveşti de dragoste, sunt romane (sau cântece cântate de Rita Mitsuko).

Înmormântarea tatălui lui Anne: soare strălucitor, atmosferă veselă, păsări ciripind prin copaci. Nu eram aşteptat. Primire rece, lacrimi călduţe. Lume bună. Multe hohote de râs înăbuşite. Anne a trecut prin faţa mea fără să mă salute. Atunci, i-am înfăţişat cadoul meu: cadavrul pisicii, pe care o omorâsem chiar în dimineaţa aia, cu puşca. Scandal în asistenţă. Prea erau mulţi morţi pentru o zi atât de splendidă. Anne mi-a refuzat darul, dar ochii ei mi-au mulţumit.

Ceremonia a fost încheiată la iuţeală, poate că preotul o fi trebuit să prindă vreun tren sau să înmormânteze alţi oameni, după aceea. Mi-am imaginat şirul lung al celor care îl aşteptau (categoric mai lung decât cozile de la cinema, unde oamenii stau *în picioare*, unii în spatele celorlalţi). Am părăsit discret adunarea, ca să-mi îngrop pisica mai la o parte. Începea să miroasă urât.

Am înfăşurat-o în dubla pagină economică din *Le Monde*, înainte de a mă apuca să scurm, cu mâinile, o groapă în pământul lutos.

Mult după aceea, m-am întors acasă cântând *Strawberry Fields Forever*[64] şi am găsit-o pe Anne stând pe preşul de la uşă. Mă aştepta de o oră. După câte ştiam, n-aveam întâlnire. Am întrebat-o ce făcea acolo.

— Pot să intru? m-a chestionat ea.

— Ce să faci înăuntru? i-am răspuns (Trei întrebări una după alta).

— Chiar aşa de tare mă urăşti? (Iacăt-o şi pe a patra).

— Nu poţi să-mi spui aici? (La a zecea întrebare îi ard un pupoi de-ăla stendhalian).

— Marc, de ce eşti aşa de rău? Ce ţi-am făcut? Nu-mi dai niciun semn de viaţă o săptămână şi, după aia, faci pe nebunul: dar ce crezi tu? Eu sufăr, mă gândesc la tine tot timpul, îţi dai seama?

A pus zece întrebări, mi-am ţinut promisiunea şi am sărutat-o lacom. Ea plângea, dar trebuie spus că avusese o zi zdrobitoare. I-am propus să plecăm la Praga cu maşina. Acolo era revoluţie. Ce poate fi mai picant pentru o pereche aflată în concediu decât să-şi ofere o revoluţie?

Am dus-o pe Anne într-o Place de la Concorde pustie, ca la sfârşitul lui *Aden Arabie*. Ea a insistat să luăm şi câinele lui taică-su, ceea ce ne-a împiedicat să intrăm la Crillon. După care, am încercat la Automobil Club, dar acolo n-au dreptul să intre femeile… în disperare de cauză, ne-am dus să luăm masa în grădinile de la Élysée, e un spaţiu mai deschis. Totuşi, a trebuit să intrăm pe uşa din dos.

François M. ne-a făcut să râdem pe cinste. Anne făcea bot, cu nasul în carpaccio. Jacques A. era mort de oboseală. N-a mâncat nimic. În meniu erau tarte Poilâne şi Europa monetară. Mi-am apropiat genunchiul de al lui Anne, pe sub masă, dar François M. mi-a prins mişcarea.

---

64 Strawberry Fields Forever (engl.) - Câmpiile cu fragi, pentru totdeauna (n. tr.).

Mai mult ca sigur, a crezut că gestul venea din partea ei, căci, după aia, în timp ce îi umplea paharul cu vin roşu, i-a vorbit despre singurătatea vârfurilor. Jacques A. se descompunea văzând cu ochii. Maître d'hôtel-ul a creat o diversiune, răsturnând sosul de avocado pe încălţările mele Nike.

M-am ridicat de la masă şi m-am dus la toaletă. Aşezându-mă pe vas, mi-am dat seama că posteriorul meu comunica, astfel, cu dosurile marilor oameni care mă precedaseră în acel loc. Mi i-am imaginat instalaţi acolo, meditând la viitorul lumii, căutând să vadă dacă mai rămăsese hârtie. Eram mândru. După ce trăisem asta, puteam să mor liniştit.

Mi-am amintit că, sub Vechiul Regim, regele se cufurea în faţa Curţii. De ce s-o fi pierdut ceremonia asta? Dacă Preşedintele Republicii s-ar căca seară de seară, în direct, la televiziune, n-am nicio îndoială că i s-ar acorda ceva mai mult respect. I-am împărtăşit acest gând lui François M., care s-a înecat de râs. Jacques A. l-a bătut pe spate, iar el şi-a scuipat înapoi gulaşul. Anne s-a mai înveselit puţin: misiunea fusese îndeplinită[65].

Când am parcat decapotabila în faţa Hotelului Europa, din piaţa Wenceslas, era miezul-nopţii. Cehii se uitau ţintă la maşina noastră. Doar dacă nu cumva se holbau la Anne. (Cehii se holbează) [66]. Am oprit motorul.

Am dat o raită prin crâşme, cu ghidul în mână. Termenul ghid este totuşi excesiv: erau nişte bucăţi de hârtie cu adrese luate de prin jurnale şi de la câţiva amici ziarişti. La Cafeneaua Slavia am dat peste Václav Havel, care pufăia nişte iarbă. În fine, uite un şef de stat cu simţ de răspundere.

Discotecile cehe şi slovace sunt sinistre. Parcă ai fi într-o staţiune de sporturi de iarnă, în timpul sezonului

---

65 Fragmentul face aluzie la François Mitterand, fostul preşedinte al Franţei (n. tr.).

66 Joc de cuvinte: Les Tchèques matent. Aluzie la sonoritatea aproximativ asemănătoare a sintagmei „şah-mat“ (n. fir.)-

mort. Aici însă sticla de votcă te costă treizeci de franci. Nu poţi avea totul. Am băut fiecare câte una.

Anne se clătina, mergând de-a lungul statuilor de pe podul Carol. Îi cuprindeam capul între mâinile mele îngheţate, o sărutam pe vârful nasului şi ne înfioram de fericire. O barcă plutea, în derivă, pe fluviu. Mi-era frig la urechi. Aşezat pe o bordură, urmăream vântul, stelele şi lumina tremurătoare a felinarelor. Anne se lipea strâns de mine şi îmi zâmbea. Nu mai spuneam nimic. Nu-i nevoie să vă fac un desen.

A doua zi, la patru după-amiază, am coborât să fac revoluţie. Piaţa era neagră de lume. Istoria era în mers, eu încercam să fac la fel. Peste tot, cehii aprindeau lumânări, aducând un omagiu victimelor represiunii. Asta îmi amintea de maldărul de buchete de flori de pe Rue Monsieur-le-Prince, acolo unde căzuse Malik Oussekine. În Occident, doliul este plin de flori, dar bujiile[67] credinţei sunt ancrasate. Oare cât timp ard lumânările? în clipa în care mă gândeam la chestia asta, o pală de vânt a stins două dintre ele.

De atâta revoluţie mă tăia la ramazan.

M-am întors la hotel. Anne era deja la cafenea, în faţa unui breakfast copios: pâine uscată, o felie de şuncă groasă cât o foaie din ediţia Pléiade, cafea amară. Şi se mai întreabă unii de ce a căzut comunismul!

Am comandat un Pilsen, cea mai bună bere din lume. Să nu criticăm toate realizările colectivismului. Un ideal greşit este oare o chestie mai rea decât lipsa totală a unui ideal? Anne îşi punea întrebarea.

Praga era într-o folie. N-am văzut aşa ceva de când mama m-a făcut: o manifestaţie fericită. Nici lor nu le venea să creadă. Îşi pierduseră obişnuinţa de a zâmbi. Anne şi-a zorit paşii pe ulicioarele din Mala Strana şi m-am pomenit că îmi lasă mâna şi se pune pe alergat prin mulţimea exaltată. Am început o cursă cu urmărire, în

67 Joc de cuvinte: bougie (fr.) - lumânare, dar şi bujie (n. tr.').

jurul Castelului. Am lăsat-o să ia avans, ca să văd mai bine cum îi flutura părul la fiecare pas. De vreo câteva ori, a fost cât pe ce s-o pierd şi am simţit, pe parcursul fracţiunilor de secundă în care dispărea din ochii mei, cât de pustie mi-ar fi viaţa fără ea. Această revoluţie n-ar putea-o înlocui pe a mea.

Hotelul Europa se presupune a fi cel mai bun din Praga. Te întrebi cum or fi celelalte. Cada noastră era maronie, cearşafurile păreau să fi fost folosite cu foarte puţină vreme în urmă, iar personalul era de o rară animozitate. Ar trebui să ne întoarcem după câteva luni, ca să facem o comparaţie. Din acest punct de vedere, s-ar putea realiza un studiu pasionant cu privire „la modul în care au influenţat revoluţiile din Est calitatea cazării din marile hoteluri" Ce-or fi aşteptând cercetătorii?

Anne voia să schimbe nişte bani la bancă, dar n-am lăsat-o: schimbul la negru e mult mai avantajos. Prin urmare, am abordat pe stradă un ceh, dar el a rămas de lemn[68] Mi-a indicat un loc în care se făceau aceste tranzacţii.

După ce am mers cale de un minut, am dat peste un încântător băştinaş, care ne-a schimbat banii lui Anne la un procent mai mult decât generos. Triumfam. Totuşi, succesul mi-a fost de scurtă durată, pentru că, numărând din nou banii, Anne a descoperit că tipul ne dăduse hârtie igienică, cu o singură bancnotă pusă deasupra. Evident, tipul se topise între timp. În ciuda întâmplării, i-am explicat lui Anne că acea hârtie putea să ne fie de folos la hotel. Nu se ştie niciodată. Şi unde mai pui că aspectul kafkian al acestei aventuri nu-i va scăpa nimănui, nu este oare Marele Franz născut la Praga? Toate astea vor constitui un fabulos suvenir când vom fi la Paris, i-am spus, dându-i suma pe care o pierduse din pricina mea. Apoi ne-am dus să ne matolim, în special eu.

---

68 Atenţie: în această frază se ascunde un calambur jalnic. Poţi să-l găseşti? (n a.)
Calamburul rezultă din pronunţia relativ asemănătoare a cuvintelor tchèque - ceh - şi tec - lemn (n. fr.).

Praga este cel mai frumos oraş din lume, după Biarritz. Este Veneţia fără clişee, Roma iară italieni, Parisul iară fârtaţi. Un singur defect: aici e foarte frig. Am avut şansa de a trăi, în acest loc, momente de mare căldură umană. Democratizarea ne-a folosit oarecum ca radiator.

Preumblându-mă prin mulţime, îmi recapitulam situaţia în care mă aflam: eram, cu adevărat, pe cale de a descoperi marea dragoste, aşa cum praghezii descopereau libertatea. Pentru prima oară în viaţa mea, simţeam că o femeie putea fi şi altceva decât o închisoare. Contextul se preta la asta. Anne îmi apărea ca un antidot la plictisul conjugal, în momentul în care Václav Havel se impunea ca portiţă de scăpare de sub totalitarism. Încă o dată, mă simţeam în acord cu lumea din jur. Berea curgea în valuri, eu o strângeam pe Anne în braţe şi binecuvântam revoluţia. Oamenii începeau să-şi vorbească, capetele să se învârtească, femeile să se dezbrace. Nu pierdeam nimic din toate astea: orice educaţie *y* sentimentală implică, poate, o revoluţie primprejur. Frédéric Moreau[69] avusese parte de cea din 1848, Marc Marronnier lua şi el ce se găsea.

Partea a cincea De la gangă[70] la silabă

„N-am putut vedea niciodată umerii unei femei fără a visa să-mi întemeiez o familie”.

Valéry Larbaud

„Fiecare face face face ce îi place place place!”

Suferinţa Dragostei

Nimic nu mă chinuie mai rău decât descrierile. Mă întreb la ce folosesc. La ce bun să explici că, la Nîmes, cerul e albastru şi pastişul[71] rece, că greierii fac „cri-cri” sau că arenele sunt pline de tauri însângeraţi?

Am venit aici la cununia lui Jean-Georges cu Victoire,

69 Frédéric Moreau - erou al romanului Educaţia sentimentala de G. Flaubert (n. tr:).

70 Garigă - vegetaţie tipică regiunilor mediteraneene, apărută după distrugerea pădurilor (alcătuită din ierburi, tufe, arbuşti) (n. ir.).

71 Pastis - băutură alcoolică parfumată cu anason, care se bea îndoită cu apă (n. tr.).

dar ăsta nu-i un motiv să ne lipsim de coride. Anne ronţăie praline, iar taurul lasă capul în jos. Anne îşi aranjează părul, iar toreadorul vrea să supravieţuiască. Anne închide ochii, iar moartea s-a consumat. Anne îşi flutură batista şi conducătorii coridei acordă cele două urechi. Anne îmi masează ceafa: încercând să urmăresc simultan aceste două spectacole, m-am pricopsit cu un torticolis.

Să faci dragoste în noroi nu e deloc neplăcut şi, apoi, chestia asta face bine la piele. E ceea ce numesc eu a da o lovitură „dublă" Ţin să-i mulţumesc furtuna de la sfârşitul zilei, fără de care nu ar fi fost posibil nimic din toate acestea, precum şi norilor, fermei deţinute de tatăl lui Anne, în care ne-am retras, ca şi întregii echipe de băltoace. Totodată, îi mulţumesc tatălui lui Anne că a avut amabilitatea de a răposa la începutul verii, pentru ca noi să putem dispune de reşedinţa lui secundară.

Anne se dă în vânt după tot ce se topeşte: îngheţata cu ciocolată, când este cald afară, eu, când sunt înduioşat. Cum să-i rezişti? Ea ronţăie seminţe de floarea-soarelui sub cerul albastru. Spaniolii le numesc *pipas*. Scrie pe pachet şi asta îmi stârneşte nişte visări parşive. Ne bronzăm şi piscina se umple întruna. Sunt fericit; n-are a face, încerc totuşi să scriu. Greierii scot un sunet de maracas.

Camera miroase a mujdei de usturoi, a ulei de măsline pus în salată, a ulei de monoi[72] pus pe sâni. Ascultăm compact-discuri. Urăsc compact-discurile. Nu se zgârie niciodată. Ele sterilizează muzica. Când asculţi un disc laser, parcă regulezi cu cauciuc. E fără pericol. Jimi Hendrix a murit la timp.

Cine pretinde că înţelege câtuşi de puţin societatea ar trebui să se aşeze obligatoriu pe marginea unui ring de dans dintr-un local de noapte şi să-şi ia notiţe timp de o oră. Acolo ai de toate: raporturile de clasă, maşinaţiile seducţiei, crizele de identitate culturală (sau sexuală), ca şi terapia de grup. Sociologul care n-a bătut în cruciş şi-n

72 Ulei de monoi - ulei tahitian obţinut din nucă de cocos şi flori (w. ir.).

curmeziş nopţile marilor capitale este nedemn de acest nume. De altfel, pentru a avea un minimum de credibilitate, examenele de sociologie ar trebui să aibă loc la Balajo.

Acesta este un scurt rezumat al teoriilor pe care le-am eşafodat aseară la Scatola, o mică locantă de vacanţă, la Port Camargue, unde am petrecut o seară delicios de banală. Ador crâşmele aflate în bătaia soarelui: îmi reconfortează spiritul de contradicţie. Când plouă afară, în crâşme găseşti pe oricine. Dar, pe vreme bună, doar petrecăreţii autentici sunt îndeajuns de nebuni ca să se lase închişi acolo. Q.E.D?[73]

Ăsta nu e singurul motiv al gustului meu pentru night-cluburile de vacanţă. În afară de argumentul financiar (cu preţul unei sticle poţi să-ţi plăteşti un bar întreg doar pentru tine), mai există şi această trăsătură clară: toate fetele sunt frumoase atunci când sunt bronzate. Mai ales batozele. Dacă aş fi o femeie nasoală, m-aş instala pe Coasta de Azur şi m-aş topi prin discotecile în aer liber.

Aseară, la Scatola, n-am văzut decât femei de femei. Ce frumuseţi! Nimic nu-mi place mai mult decât dorinţa asta, care mă apucă în astfel de momente şi în faţa căreia nu cedez niciodată, de a pleca împreună cu o necunoscută. Această frustrare mă doboară. Sunt un aventurier laş, un romantic fleşcăit, un Romeo dezumflat, un capitulard şovăielnic, un dezertor fricos.

Mă munceşte o chestie: la ce visează *fetele* astea frumoase, aşezate între un bărbos care vinde tricouri şi un motocifleţ care suferă de mongolism? Oare cum acceptă să se întindă, s-o întindă şi să se destindă cu scursurile astea? Deoarece refuz să cred că pot fi proaste (o proastă nu e niciodată frumoasă), sunt silit să mă întreb: ŞI-OR FI PIERDUT ORICE SPERANŢĂ?

Nu-mi place să dansez, pentru că nu ştiu. Fetele ştiu

73 Q.E.D. (quod erat demonstrandurri) - ceea ce era de demonstrat (n. tr.).

din instinct. Părul le zboară, braţele li se ondulează, pleoapele li se lasă şi se ridică. Botinele le sunt şnuruite, rochiile cu balconet[74] le sunt decoltate, colanţii le sunt opaci. Mă omoară. Mi-am pierdut ochelarii, iar miopia mă face optimist. Flou-ul este mai mult decât artistic, te face să învii din vii. Ce ciuperci halucinogene? E de-ajuns să-ţi pierzi ochelarii şi vezi viaţa în roz.

Pe urmă, se întoarce Anne şi întrerupe, cu un pahar de gin tonic, aceste supoziţii. N-ai ce-i face, le eclipsează pe toate. Are o rochie de in de culoarea somonului. Mă întorc, timid, la anii copilăriei, cu partidele de pelotă bască, mirosul de sare, orarul mareelor, chermezele din faţa terenului de joc, caramelele de la cafeneaua Venta, hortensiile din Piaţa Paul-Jean Toulet, asfaltul negru de sub espadrilele albe… Am să mă întorc întotdeauna în Ţara Bascilor, ca pelota[75] în chisteră. Într-o zi, o s-o duc pe Anne la Guethary[76].

În viaţă, nu ai decât o unică mare dragoste; toate cele care o preced sunt amoruri de rodaj, iar toate cele care o urmează sunt amoruri de recuperare. Acum ori niciodată.

În această casă veche, nu mă mai dau dus de lângă Anne şi nu ne aventurăm decât rareori afară. Aici, înţeleg că toate dramele ni se trag de la ieşiri. Lumea exterioară este gheena noastră şi cei ce bântuie prin ea sunt ca nişte somnambuli rătăciţi. Pascal are dreptate: „Toată nenorocirea oamenilor vine numai de la faptul că nu stau liniştiţi, într-o cameră”. Nimic nu e mai frumos decât să te închizi undeva împreună cu femeia pe care o iubeşti. Mai mult decât orice pe lume, îmi place să mă spăl pe dinţi alături de Anne, seara, să-i găsesc colanţii pe spătarul scaunului meu, dimineaţa, şi s-o ajut la cumpărături, după-amiaza. Niciun sentimentalism de caterincă nu poate egala

74 Balconet - sutien cu jumătate de cupă (n. tr:).

75 Pelota bască - sport tradiţional care se joacă aruncând la zid o minge (pelotă) şi prinzând-o cu un fel de căuş curbat (chisteră) (n. tr.).

76 Guethary - staţiune balneară din Pirineii Atlantici (n. tr.).

emoţia care mă sugrumă când Anne cântă în bucătărie, curăţând cartofi. Niciun film porno nu este mai excitant decât imaginea ei, în baie, cu şamponul curgându-i în ochi.

Albert Cohen s-a înşelat: nu zgomotul apei trase la W.C. este cel ce ucide dragostea. Teama de plictiseală e cea care ne preface visele scânteietoare în coşmaruri climatizate. În realitate, zgomotul apei trase la W.C. ucide acest plictis, la fel ca miresmele de pâine prăjită, pozele vechi din concediu, brăţările uitate pe noptieră şi bileţelul tâmpit din fundul unui buzunar de haină, care te fac să-ţi dea lacrimile. Cel mai bun remediu împotriva vieţii cotidiene este cultul cotidianului, în fluiditatea lui.

Bărbaţii se tem de viaţa de cuplu dintr-un singur motiv: frica de rutină. Această fricǎ ascunde o alta: cea de monogamie. Tipii nu se împacă deloc cu gândul de a rămâne toată viaţa alături de aceeaşi femeie. Soluţia este simplă: femeia trebuie să fie, în acelaşi timp, gospodină şi curvă, vampă şi Lolită, bombă sexuală şi fecioară înfricoşată, infirmieră şi suferindă.

Dacă femeia vieţii voastre e nenumărată, de ce aţi călca pe alături? Atunci, viaţa voastră cotidiană ar înceta să mai fie o viaţă de fiecare zi.

Mă uit la Anne şi ce văd? Dimineaţa, o femeie coaptă, ciufulită, răguşită, care îşi face toaleta ascultând radioul. Peste zece minute, este deja alta: o prietenă tandră, care scuipă sâmburii de cireşe pe fereastră. Înapoi, în pat: este o a treia Anne, senzuală, cu trupul fierbinte. Şi aşa mai departe; într-o singură dimineaţă voi cunoaşte douăzeci de femei diferite, de la fetiţa model, care se uită la televizor, molfăind gogoloaie de chewing-gum pe care le ţine, apoi, în falcă, la dactilografa absoluţă, care îşi pileşte unghiile în timp ce vorbeşte la telefon, trecând prin isterica depresivă care moare de frică privind ţintă tavanul, fără s-o uit pe iubita floare albastră. Cum vreţi voi să mi se facă lehamite de ea? Ce nevoie am de subterfugii, invenţii complicate ori stratageme pentru ca să-mi aţâţ flacăra: Anne este un întreg harem într-o singură femeie.

În dimineaţa asta, s-a petrecut ceva ciudat: am omorât-o pe Anne. În timp ce spăla vasele, am intrat în bucătărie, cu puşca în mână. A zâmbit şi mi-a spus să nu mă mai joc cu chestia aia, că este periculos, dar am făcut-o să tacă lovind-o cu patul armei în tâmplă. A căzut, uluită, pe pardoseală, ceea ce mi-a lăsat răgazul să încarc flinta şi să-i trag un glonţ în burtă. N-a ţipat mult; celălalt glonţ era pentru cap. Când i l-am făcut ţăndări, am căzut în genunchi de durere. Iisuse, ce m-o fi apucat? Inima îmi era zdrobită, îmi ucisesem singura dragoste şi bâzâiam peste corpul ei căsăpit. În fine, pentru prima oară în viaţa mea, dădeam ochii cu Nenorocirea…

Ceea ce v-am povestit acum este complet fals. Anne este în plină formă şi îmi aduce cafeaua. Vom trăi fericiţi pe vecie şi vom avea mulţi copii, care vor ţopăi, îşi vor juli genunchii pe stâncile de pe plaja de la Bidart, vor trece la putere şi vor închiria bărci. Anne a ridicat spre mine marea albastră a ochilor ei şi a zâmbit, pentru că îmi citeşte gândurile.

Un petrecăreţ care se îndrăgosteşte este un tip care dă pagina. Dar cum să facă, dacă este ultima?

Maussane-les-Alpilles, iunie 1990
I. Mişţocarii tari în brăcinari 11
II. Trenuri care pleacă 63
III. Paradisuri superficiale 77
IV. Zile tihnite la Neuilly 109
V. De la gangă la silabă 135